

Obsah

1 Úvod.....	7
2 Historický základ Soudu prvního stupně.....	10
3 Právní základ Soudu prvního stupně.....	12
4 Struktura a činnost Soudu prvního stupně.....	13
4.1 Rozhodování Soudu prvního stupně.....	15
5 Řízení před Soudem prvního stupně.....	18
5.1 Zásady řízení před Soudem prvního stupně.....	22
5.2 Druhy řízení před Soudem prvního stupně	23
5.3 Řízení o žalobě na neplatnost.....	25
5.4 Řízení o žalobě na nečinnost orgánu Společenství.....	26
5.5 Řízení o náhradu škody způsobené Společenstvím.....	27
5.6 Řízení ve věcech duševního vlastnictví.....	28
5.7 Řízení na základě rozhodčí doložky.....	30
5.8 Opětné řízení po zrušení rozhodnutí Soudním dvorem a vrácení zpět.....	30
5.9 Řízení o opravných prostředcích proti rozhodnutí Soudu pro veřejnou službu.....	31
6 Vztah Soudu prvního stupně k dalším soudním instancím v rámci EU.....	33
6.1 Soud prvního stupně a Soudní dvůr.....	33
6.2 Soud prvního stupně a Soud pro veřejnou službu.....	36
7 Činnost Soudu prvního stupně v letech 2004 - 2008.....	39
7.1 Činnost Soudu prvního stupně v roce 2004.....	39
7.2 Činnost Soudu prvního stupně v roce 2005.....	40
7.3 Činnost Soudu prvního stupně v roce 2006.....	40
7.4 Činnost Soudu prvního stupně v roce 2007.....	41
7.5 Činnost Soudu prvního stupně v roce 2008.....	42
8 Vývoj a reforma soudního systému ES.....	43
8.1 První revize primárního práva - Jednotný evropský akt	44
8.2 Soudní systém ve Smlouvě o Evropské unii.....	44

8.3	Amsterodamská smlouva a další vývoj soudního systému.	45
8.4	Smlouva z Nice - poslední revize primárního práva....	46
8.5	Evropské soudnictví v Ústavní smlouvě.....	48
8.6	Lisabonská smlouva.....	49
8.7	Další návrhy na reformu evropského soudnictví.....	50
9	Význam judikatury SPS pro rozvoj komunitárního práva.....	54
9.1	Případ Unión de Pequeños Agricultores	54
9.2	Případ Jégo-Quéré	56
9.3	Význam neprivilegovaných žalobců v žalobě na neplatnost před SPS.....	57
9.4	Další příklady rozsudků SPS a jejich význam.....	61
9.4.1	Rozsudky SPS v oblasti lidských práv.....	61
9.4.2	Rozsudky SPS v soutěžním právu.....	62
9.4.3	Rozsudky SPS v týkající se společné zahraniční a bezpečnostní politiky.....	65
9.4.4	Další klíčové rozsudky SPS týkající se evropského práva.....	67
10	Závěr.....	69
11	Resumé.....	72
12	Použité zdroje.....	74
12.1	Česká literatura.....	74
12.2	Zahraniční literatura.....	75
12.3	Časopisy.....	76
12.4	Elektronické zdroje.....	77
12.5	Rozhodnutí Evropského soudního dvora.....	79
12.6	Rozhodnutí Soudu prvního stupně.....	80
13	Přílohy.....	82

1 Úvod

Tématem této diplomové práce je Soud prvního stupně a jeho význam pro komunitární právo. Účelem práce je v první řadě představit Soud prvního stupně (dále jen SPS) jako jednu z institucí Evropského společenství (dále jen ES). Práce se snaží nastínit jeho vznik, vývoj, kompetence a taktéž i jeho postavení v soudní soustavě a jeho vztahy s ostatními soudy. Naopak se vyhýbá detailnějšímu rozboru procedurálních otázek.

Od vzniku evropské integrace již uběhlo více než půl století, k tomuto vývoji bylo zapotřebí účinného soudního systému. K němu nesporně přispěl Evropský soudní dvůr (dále jen ESD), jenž pomáhá dotvářet a vykládat evropské právo. Se zrychlujícím se rozvojem Evropského společenství, které bylo dáno hlavně přistupováním dalších členských států, bylo také potřeba vyhovět požadavkům ESD na rozšíření soudního systému ES. Tím tedy byl dán podnět pro vznik dalšího soudu působícího na komunitární úrovni. Tento soud měl být v první řadě určen pro řešení sporů v zaměstnaneckých věcech a také sporů vyplývajících z hospodářské soutěže. Bylo tak učiněno zejména proto, aby se ESD mohl plně soustředit na svůj hlavní cíl, jímž je jednotná interpretace práva ES a s tím související řízení o předběžné otázce. Snahou bylo také zrychlení a zkvalitnění evropského soudnictví, které trpělo především délkou jednotlivých řízení.

Význam ESD, tak i SPS je dán jistě jeho nezávislou povahou, jež není podmíněna politickým ani jakýmkoliv jiným děním ve Společenství, rovněž tak do něj nemůže zasahovat. Tím tedy může bez obav aplikovat svoji zásadu nadřazenosti a přednosti evropského práva před právem vnitrostátním, a tak efektivně poskytnout záruky ochrany občanům Společenství. Rovněž je jeho snahou usilovat o opětovný respekt jednotlivých členských států k judikátům vydaným na jeho půdě.

Posláním evropského soudnictví je bezpochyby zajistit dodržování práva při výkladu zakládacích smluv. Přitom však zabezpečuje právní ochranu nejen jednotlivým občanům a orgánům Společenství, ale i členským státům, popřípadě i dalším subjektům. Při plnění své funkce vychází zejména z jednotlivých ústavních tradic členských států. Podle subjektů lze evropské soudnictví rozlišovat také na ústavní, správní nebo občanské soudnictví.

První část této práce se věnuje ryze popisu SPS jako orgánu Společenství. V krátkosti se zabývám historickým a právním základem, rovněž také i strukturou a činností SPS, na niž navazují řízení před SPS. Vzhledem k danému rozsahu diplomové práce se jednotlivými řízení před SPS zabývám pouze okrajově.

Druhá polovina práce se už netýká výhradně SPS, ale je zde rozebrán vztah k ostatním soudním instancím v komunitárním soudnictví. Důležitá je také kapitola o vývoji a reformě soudního systému ES, kde je poukázáno na jednotlivé změny v revizích smluv primárního práva s nastíněním úpravy v dnes často diskutované Lisabonské smlouvě. Není zde opomenut také stav *de lege ferenda*. Poslední kapitola by se mohla zdát nejzajímavější, jelikož pojednává o významu judikatury, jež vzešla od SPS. V této kapitole jsou představeny nejvýznamnější rozsudky SPS.

Rozsah práce je tedy pojat od roku 1989, pokud pomineme krátký historický úvod, po současnost s přihlédnutím na možný vývoj do budoucnosti. V práci je čerpáno jak z české a zahraniční literatury, tak i z časopiseckých a internetových zdrojů. Důležitým pramenem jsou také samotné judikáty SPS a ESD. Touto prací bych chtěla poukázat na postavení SPS v soustavě soudních orgánů ES. Často totiž na důležitost tohoto orgánu padá stín ESD. Ten můžeme vidět v některých

publikacích věnující se evropskému soudnictví, kde je problematice SPS dán jen velmi malý prostor.

Závěr práce zkoncipuje shrnutí informací, které jsou obsahem práce. Taktéž i stručné zhodnocení činnosti SPS zejména s přihlédnutím na jeho význam pro komunitární právo. Součástí práce jsou také vybrané přílohy poukazující na činnost SPS, které mohou posloužit k lepší demonstraci jeho fungování.

2 Historický základ Soudu prvního stupně

První zmínky o požadavku zřízení přidruženého soudu k ESD můžeme najít už v 70. letech, kdy se ESD vyjádřil o vzniku soudu, který by řešil spory mezi zaměstnanci ES a kompetentními úřady, které je zaměstnávají. „*Takový zaměstnanecký soud by podle pojetí ESD mohl být zřízen beze změny Smlouvy na základě aktu sekundárního práva opírající se o čl. 179 Smlouvy ES a čl. 152 Smlouvy ESAE.*“¹ Komise předložila návrh nařízení Radě², ten však v Radě neuspěl.

Poté byl dán podnět ESD u přípravy Jednotného evropského aktu, a to přímo adresovaný jednotlivým členským státům s požadavkem zřízení Soudu první instance. Ten by již neměl být příslušný pro řešení sporů pouze zaměstnaneckých, ale i dalších s možností podání řádného opravného prostředku k ESD³. V této fázi už bylo ESD vyhověno a byl dán právní základ pro vznik SPS. Ten se uskutečnil „*doplněním čl. 168a Smlouvy ES, čl. 32d Smlouvy ESUO a čl. 140a Smlouvy ESAE do příslušných smluv Společenství.*“⁴

Na tomto základě vydala Rada rozhodnutí z 24. 10. 1988 č. 88/591 a vznikl Soud prvního stupně Evropských společenství. Počátek činnosti SPS se datuje k 31. 10. 1989⁵, „*kdy bylo v Úředním věstníku publikováno rozhodnutí předsedy Soudního*

---

¹ VĚRNÝ, A., DAUSES, M. *Evropské právo se zaměřením na rozhodovací praxi Evropského soudního dvora*. Praha: NADAS AFGH s.r.o., 1998, s. 52.

² BROWN, L. N., KENNEDY, T. *The Court of Justice of the European Communities*, 4th edition. London: Sweet & Maxwell, 2000, s. 71.

³ Dalšími opravnými prostředky je odpor proti rozhodnutí ze strany třetí osoby a revize rozhodnutí (obnova řízení). Viz *Řízení před soudy EU* [online]. Sagit, 1. 5. 2004 [citováno 26. 10. 2008]. Dostupný z <http://www.sagit.cz/pages/lexikonheslatxt.asp?cd=156&typ=r&levelid=EU 248.HTM>

⁴ VĚRNÝ, A., DAUSES, M. *Evropské právo se zaměřením na rozhodovací praxi Evropského soudního dvora*. Praha: NADAS AFGH s.r.o., 1998, s. 52.

⁵ MATHIJSEN, P. *A Guide to European Law*. 6th edition. London: Sweet & Maxwell, 1995, s. 112.

dvora o řádném zřízení Soudu prvního stupně.“⁶
„Konstitucionalizaci SPS pak přinesla Smlouva o Evropské unii (čl. 225, ex-čl. 168 A SES).“⁷

ESD převedl na SPS, při jeho vzniku, pravomoc rozhodovat ve čtyřech kategoriích případů. Ty se týkaly hospodářské soutěže, antidumpingových věcí, případů, které vyplývají z provádění smlouvy o Evropském sdružení uhlí a oceli⁸ a zaměstnaneckých věcí.⁹ Tím se tedy výrazně odlehčila zátěž ESD a ten se již více mohl soustředit na nejpodstatnější věci, jimiž jsou např. žaloby Komise proti členským státům.¹⁰

V pravomoci SPS byly původně méně závažné věci, než měl v kompetenci ESD, a proto ho lze systémově podřadit pod ESD. Až smlouva z Nice významně změnila jeho postavení. Zejména se vyprostil z postavení „podřízeného soudu“¹¹ a stal se samostatným soudním orgánem. Nyní může SPS v první instanci rozhodovat i o žalobách členských států nebo orgánů Společenství.

---

⁶ KARZEL, D. *Evropský soudní dvůr. Praktický průvodce*. Praha: ASPI, a.s., 2006, s. 279.

⁷ SIMON, D. *Komunitární právní řád*. Praha: ASPI, a.s., 2005, s. 244.

⁸ Platnost smlouvy o Evropském sdružení uhlí a oceli vypršela v roce 2002.

⁹ BROWN, L. N., KENNEDY, T. *The Court of Justice of the European Communities*, 4th edition. London: Sweet & Maxwell, 2000, s. 74.

¹⁰ TÝČ, V. *Základy práva Evropské unie pro ekonomy*. Praha: Linde Praha, a.s., 2006, s. 53.

¹¹ HUNNINGS, N. M. *The European Courts*. London: Cartermill International Ltd, 1996, s. 208.

3 Právní základ Soudu prvního stupně

Právní zakotvení SPS je výše zmíněné rozhodnutí Rady č. 88/591. Jeho funkce je upravena ve Smlouvě o ES v části páté, Hlavě I, Kapitole I, Oddílu 4, člancích 220, 224 a 225. Dále pokud není určeno jinak, se na SPS použijí ustanovení vztahující se k ESD.

Mezi další ustanovení vztahující se k SPS patří zejména Statut Soudního dvora, jenž upravuje složení, činnost soudců, organizaci, řízení před SPS a opravné prostředky proti rozhodnutí SPS¹².

Dále je to Jednací řád SPS ze dne 2. 5. 1991¹³, který upravuje také organizaci Soudu, řízení, zvláštní druhy řízení, řízení týkající se práv duševního vlastnictví a kasační prostředky proti rozhodnutí Soudu pro veřejnou službu Evropské unie¹⁴.

Statut SPS a Jednací řád SPS jsou nejvýznamnější dokumenty. K těm méně významným se řadí především: Pokyny pro vedoucího soudní kanceláře SPS, Praktické pokyny pro účastníky řízení a Průvodce pro poradce před Soudem pro ústní část řízení.

Obecně však platí, že není-li stanovena speciální úprava pro SPS, vztahuje se na něj úprava pro ESD.¹⁵

---

¹² Statut soudního dvora [online]. Soudní dvůr Evropských společenství, březen 2008 [citováno 26. 10. 2008]. Dostupný z <http://curia.europa.eu/cs/instit/txtdocfr/txtsenvigueur/statut.pdf>

¹³ Tento Jednací řád byl již mnohokrát novelizován, poslední novelizace proběhla dne 8. 7. 2008.

¹⁴ Jednací řád Soudu prvního stupně [online]. Soudní dvůr Evropských společenství, 12. 6. 2008 [citováno 26. 10. 2008]. Dostupný z <http://curia.europa.eu/cs/instit/txtdocfr/txtsenvigueur/txt7.pdf>

¹⁵ Článek 224 poslední odstavec Smlouvy o ES.

4 Struktura a činnost Soudu prvního stupně

Složení SPS se velmi podobá složení ESD. Dle článku 224 Smlouvy o ES se Soud prvního stupně skládá nejméně z jednoho soudce z každého členského státu. Smlouva o ES tedy výslovně neupravuje počet soudců SPS, tento počet je přesně stanoven ve Statutu Soudního dvora. V současnosti se skládá z dvaceti sedmi soudců (jeden soudce z každého členského státu)¹⁶. Dále článek 224 Smlouvy ES uvádí, že statut může stanovit, že soudu jsou nápomocni generální advokáti¹⁷.

Soudci SPS jsou vybíráni z osob způsobilých vykonávat vrcholné soudní funkce a následně jmenování po společné dohodě členských států.¹⁸ Jejich funkční období je šestileté, přičemž jednou za tři roky dochází k částečné obměně soudců. Soudci SPS mohou být voleni i opakovaně.¹⁹ „Soud prvního stupně nemůže sám rozhodnout o zbavení funkce nebo imunity svých členů. Takové rozhodnutí přijímá Soudní dvůr po poradě se Soudem prvního stupně, který musí své stanovisko v této věci odůvodnit.“²⁰

Po jmenování soudce do funkce následuje složení slavnostní přísahy²¹ a poté musí být podepsáno prohlášení, ve kterém soudce slibuje, že bude respektovat veškeré své povinnosti.²²

---

¹⁶ TILLOTSON, J. *European Community Law. Text, Cases & Materials*. London: Cavendish Publishing Limited, 1993, s. 161.

¹⁷ Např. při rozhodování SPS v plénu.

¹⁸ WYATT, D., DASHWOOD'S, A. *European Community Law*. 3rd edition. London: Sweet & Maxwell, 1993, s. 167.

¹⁹ Článek 224 pododstavec druhý Smlouvy o ES.

²⁰ KARZEL, D. *Evropský soudní dvůr. Praktický průvodce*. Praha: ASPI, a.s., 2006, s. 283.

²¹ Její celé znění je obsaženo v jednacím řádu SPS a je podobné přísaze soudců ESD.

²² *Rules of Procedure of the Court of First Instance of the European Communities* (2 May 1991) - consolidated version 2007[online]. European Navigator - The history of the United Europe on the Internet, 2007. [citováno 9. 11. 2008]. Dostupný z

Tímto aktem začíná funkční období soudce SPS. Na dobu tří let je volen předseda SPS, který také může být zvolen opakovaně.²³ Funkcí předsedy je řízení činnosti a správy SPS. V současnosti je jím na období od 17. 9. 2008 do 31. 8. 2010 Marc Jeager. Před ním tuto funkci zastávali Bo Vesterdorf (1998 - 2007), Antonio Saggio (1995 - 1998) a José Luis De Cruz Vilaça (1989 - 1995). Z České republiky zastává funkci soudce SPS Irena Pelikánová, a to od 12. 5. 2004.

V případě, že již soudce nesplňuje závazky vyplývající z jeho úřadu nebo požadované podmínky, může SPS vyzvat ESD, aby o tomto v tajném a neveřejném hlasování rozhodl. Podmínkou je, aby ESD svoje rozhodnutí odůvodnil.²⁴

U SPS není ustanovena funkce generálního advokáta²⁵, je-li ho však zapotřebí může jej plnit některý ze soudců²⁶, avšak mimo předsedy SPS. „Generálního advokáta pro konkrétní věc jmenuje ve dvou případech:

- pokud Soud prvního stupně zasedá v plénu;

---

http://www.ena.lu/rules_procedure_court_first_instance_european_communities_1991consolidated_version_2007-020007984.html

²³ Council Decision establishing a Court of First Instance [online]. Soudní dvůr Evropských společenství, 24. 10. 1988 [citováno 2. 11. 2008]. Dostupný z <http://curia.europa.eu/cs/instit/txtdocfr/txtsenvigueur/txt6.pdf>

²⁴ Rules of Procedure of the Court of First Instance of the European Communities (2 May 1991) - consolidated version 2007[online]. European Navigator - The history of the United Europe on the Internet, 2007 [citováno 9. 11. 2008]. Dostupný z http://www.ena.lu/rules_procedure_court_first_instance_european_communities_1991consolidated_version_2007-020007984.html

²⁵ Úkolem generálního advokáta je především prezentace nezávislých stanovisek v daném případě.

²⁶ ELLIS, E., TRIDIMAS, T. Public Law of the European Community: Text, Materials and Commentary. London: Sweet & Maxwell, 1995, s. 518.

- *pokud má Soud prvního stupně za to, že jeho přítomnost a asistenci vyžaduje právní obtížnost nebo skutková složitost věci.*"²⁷

Generální advokát je jmenován předsedou SPS nebo plénem SPS.

Na stejné funkční období jako soudci SPS je jmenován vedoucí soudní kanceláře SPS, který také musí složit přísahu. Jeho postavení se shoduje s funkcí vedoucího soudní kanceláře ESD. V současnosti tuto funkci zastává Emanuel Coulon, a to od roku 2005 do roku 2011.

Sídlem SPS je stejně jako ESD Lucemburk. Jednací síně, knihovna, výzkum, dokumentace, oddělení informačních technologií a tlumočení jsou společně pro oba soudy. *„Adresa kanceláře SPS²⁸ je určena pro doručování procesních písemností a poštovních zásilek zástupců účastníků řízení týkajících se projednávaných věcí. Procesní písemnosti, jakož i korespondenci týkající se projednávaných věcí, lze rovněž přímo předat zástupcům kanceláře Soudu prvního stupně či, mimo úřední hodiny soudní kanceláře, strážným, kteří jsou přítomni u vchodů do budov soudu nepřetržitě 24 hodin denně.*"²⁹

4.1 Rozhodování Soudu prvního stupně

SPS ve většině případů rozhoduje v senátech nebo jako samosoudce, výjimkou je rozhodování v plénu.

Senáty SPS jsou sestaveny jako:

- tříčlenné - běžné věci;

---

²⁷ KARZEL, D. *Evropský soudní dvůr. Praktický průvodce*. Praha: ASPI, a.s., 2006, s. 286.

²⁸ Kancelář Soudu prvního stupně, Rue du Fort Niedergrünwald, L-2925 Luxembourg.

²⁹ Předkládání procesních písemností [online]. Soudní dvůr Evropských společenství [citováno 2. 11. 2008]. Dostupný z http://curia.europa.eu/cs/instit/txtdocfr/index_tpi.htm

- pětičlenné - obtížnější věci (např. věci týkající se hospodářské soutěže³⁰);
- velký senát - byl zaveden smlouvou z Nice a je sestaven z 13 soudců. Uplatňuje se pouze v situaci, kdy o to přímo požádá členský stát a nebo některá z institucí EU;
- plénum - v případě právní složitosti nebo důležitosti rozhodované věci³¹.

Složení senátů je dáno jednacím řádem SPS. V současnosti funguje osm senátů skládající se ze tří soudců, popř. z pěti soudců, pokud rozhodovaná věc je závažnějšího rázu. Tyto senáty většinou řeší nejvíce předložených věcí.

SPS zasedá nepřetržitě, zasedání jeho členů se uskutečňuje dle počtu odsloužených roků, v případě shody dle věku soudců (nevztahuje se na předsedu soudu a jednotlivých senátů).³²

Oproti ESD může SPS rozhodovat jako samosoudce. Tato pravomoc vznikla rozhodnutím Rady ze dne 26. 4. 1999. Rozhodování samosoudcem je možné pouze v případech, které by jinak patřili tříčlennému senátu. Ten také rozhodne o tom, zda věc předloží samosoudci, avšak s tím, že je nutno vyslechnout účastníky řízení. V této situaci rozhoduje příslušný soudce zpravodaj. Většinou se musí jednat o případy, které nepatří k obtížným, a to jak po právní, tak i skutkové stránce. A také pouze v situaci, že již bylo o podobné věci pravomocně rozhodnuto. Mohou to být tyto případy:

---

³⁰ HUNNINGS, N. M. *The European Courts*. London: Cartermill International Ltd, 1996, s. 188.

³¹ Např. T-51/89 Tetra-Pak Rausing SA v. EC Commission [1990] ECR II-00309, T-24/90 Automec v. EC Commission [1992] ECR II-02223 a nebo také T-28/90 Asia Motor France v. EC Commission [1992] ECR II-02285.

³² SIMAN, M., SLAŠŤAN, M. *Súdný systém Európskej únie*. Bratislava: Poradca podnikateľa, spol. s r.o., 2008, s. 93.

- řízení na základě rozhodčí doložky ve veřejnoprávní nebo soukromoprávní smlouvě podle článku 238 Smlouvy o ES;
- řízení v zaměstnaneckých věcech podle článku 236 Smlouvy o ES;
- řízení na neplatnost aktu orgánu Společenství zahájených právníckými a fyzickými osobami podle článku 230 Smlouvy o ES;
- řízení na nečinnost orgánu Společenství zahájených právníckými a fyzickými osobami podle článku 232 Smlouvy o ES;
- řízení o náhradu škody podle článku 235 Smlouvy o ES.³³

Oproti tomu nemůže samosoudce řešit následující věci:

- řízení týkající se otázky právnosti aktů s obecnou platností;
- případy týkající se provádění předpisů o hospodářské soutěži a kontrole spojování podniků;
- případy týkající se provádění předpisů o státních podporách poskytnutých členskými státy;
- případy týkající se provádění předpisů na ochranu obchodu;
- některé případy týkající se provádění předpisů ohledně společné organizace zemědělských trhů;
- řízení týkající se práv duševního vlastnictví podle článku 130 a násl. Jednacího řádu SPS.³⁴

---

³³ KARZEL, D. *Evropský soudní dvůr. Praktický průvodce*. Praha: ASPI, a.s., 2006, s. 285.

³⁴ Tamtéž, s. 285.

5 Řízení před Soudem prvního stupně

Výsledkem řízení před SPS je nejčastěji rozsudek, jenž nesporně přispívá k dotváření judikatury komunitárního práva. Jeho přínos nejčastěji spočívá především v tom, že netvoří jen další rozhodnutí podobného rázu, ale říká něco nového, co ještě nebylo konstituováno. Ovšem ve všech případech tomu tak být nemusí. Rozhodnuto může být také formou usnesení, a to např. pokud je žaloba nepřípustná nebo neopodstatněná.³⁵

Řízení před SPS je v mnoha ohledech podobné či shodné s řízením před ESD.³⁶ Je tomu např. při postavení účastníků řízení, při podávání soudních písemností, u doručování, stejně tak i zásady řízení a lhůty se uplatní u obou soudů stejně. Je to dáno zejména podobností jednotlivých jednacích řádů soudů. Tak tedy i v případě zastupování účastníků řízení před SPS se bude postupovat stejně jako před ESD.

Ovšem ne všechny druhy řízení se mohou konat před SPS. Je to např. řízení o nesplnění povinnosti státem a orgánem Společenství nebo také řízení o předběžné otázce. „Avšak SPS může být příslušný pro rozhodování o předběžných otázkách ve specifických věcech, které jsou stanoveny Statutem“³⁷. Rozhodování o předběžné otázce SPS je zakotvena ve Smlouvě z Nice. Toto ustanovení, jenž je založené na dvoustupňové struktuře, by měl posílit hierarchické prvky v systému³⁸.

Oproti ESD však SPS hraje mnohem větší roli v průběhu řízení, kdy SPS může „přijmout procesní opatření, jejichž cílem je zefektivnění jednání a usměrnění jeho průběhu, zejména způsobu provádění důkazů, organizace písemné části a

³⁵ Např. T-252/03 FNICGV v. Komise [2004] ECR II-3795.

³⁶ HUNNINGS, N. M. *The European Courts*. London: Cartermill International Ltd, 1996, s. 193.

³⁷ TICHÝ, L., ARNOLD, R., SVOBODA, P., ZEMÁNEK, J., KRÁL, R. *Evropské právo*. Praha: C. H. Beck, 2006, s. 341.

³⁸ STEHLÍK, V. *Řízení o předběžné otázce v komunitárním právu*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2006, s. 165.

ústního jednání, vysvětlení návrhů účastníků řízení, jejich právní analýzy sporných bodů a argumentů a podpora smírného řešení sporu³⁹.

Před ESD i SPS musí být strany řízení zastoupeny⁴⁰, a to:

- zmocněncem (kterému může pomáhat poradce nebo advokát): členský stát nebo orgány Společenství⁴¹;
- advokátem: jednotlivec.

Zmocněnci nebo advokáti požívají funkční imunity pro řízení, tedy nemohou být trestně stíháni za výroky v průběhu řízení. To však neznamená, že nemohou být vyloučeni z řízení a nahrazeni někým jiným (především z nedovoleného chování před soudem).⁴²

U ústního jednání před SPS je účelné, aby nebylo již znovu opakováno to, co obsahuje písemné podání. Není ani povinností zástupce účastníka řízení mít ústní proslov. Z důvodu mnohojazyčnosti systému SPS není vhodné používat dlouhá a složitá souvětí, které mohou působit problémem při tlumočení do jiného jazyka.

Co se týče písemných a ústních projevů před ESD a SPS, už můžeme najít odlišnosti. A to především v délce žaloby, žalobní odpovědi a ústního projevu. U ESD může mít žaloba a žalobní odpověď rozsah max. 15 stran a ústní projev 30 minut. U SPS je tomu naopak, kde žalobě a žalobní odpovědi je dán rozsah 20 - 50 stran a ústní projev by neměl přesáhnout délku

---

³⁹ KARZEL, D. *Evropský soudní dvůr. Praktický průvodce*. Praha: ASPI, a.s., 2006, s. 290.

⁴⁰ Více viz SIMAN, M., SLAŠŤAN, M. *Súdný systém Európskej únie*. Bratislava: Poradca podnikateľa, spol. s r.o., 2008, s. 131-136.

⁴¹ ČR trvale zastupuje jmenovaný vládní zmocněnec, kterým je pověřený pracovník ministerstva zahraničních věcí. V současnosti tuto funkci zastává Martin Smolek.

⁴² TÝČ, V. KŘEPELKA, F. NOVÁK, D. *Soudnictví v institucionální struktuře Evropské unie*. Edice učebnic č. 374. Brno: Masarykova univerzita, 2006, s. 13.

15 minut. Je však zde možnost podání žádosti o větší rozsah v případě ústního proslovu.

U SPS existuje institut vedlejšího účastenství, kdy jednotlivec, členský stát nebo orgán Společenství, pokud odůvodní svůj právní zájem na věci, může vstoupit do řízení. „Jeho smysl je v tom, že orgány ES nebo členské státy takto mohou nepřímou usilovat o ovlivnění rozhodnutí ve věci a o prosazování svých zájmů.“⁴³

Prvním krokem k zahájení řízení je tedy podání písemné žaloby adresované do soudní kanceláře SPS. Co vše musí žaloba obsahovat, je uvedeno ve sdělení v Úředním věstníku Evropské unie. Dostupnost žaloby většinou bývá 6 až 8 týdnů od jejího podání. „Vedoucí soudní kanceláře doručí žalobu protistraně, která má lhůtu k předložení žalobní odpovědi.“⁴⁴ Tajemník SPS nechá vyhlásit žalobu v Úředním věstníku EU. Poté je věc předána soudci zpravodajovi, jehož určí předseda soudu a žaloba je přeložena do pracovního jazyka soudu, kterým je francouzština.⁴⁵ Soudce zpravodaj zde shrne podstatné okolnosti věci. Poté je vždy věc přidělena nejprve tříčlennému senátu, do jiného senátu může věc postoupit, pokud tak soudce zpravodaj navrhne a tříčlenný senát s tím souhlasí⁴⁶. Písemné řízení je charakteristické tím, že je zde dána možnost vyjádření se žalovaného k věci. Další povinností soudce

---

⁴³ TÝČ, V. *Základy práva Evropské unie pro ekonomy*. Praha: Linde Praha, a.s., 2006., s. 58.

⁴⁴ Soud prvního stupně [online]. Soudní dvůr Evropských společenství [citováno 11. 11. 2008]. Dostupný z <http://curia.europa.eu/cs/instit/presentationfr/index_tpi.htm>

⁴⁵ PELIKÁNOVÁ, I. *Cesta k rozsudku soudu Evropských společenství*. Jurisprudence, 2006, č. 2, s. 6.

⁴⁶ Např. důvodem pro postoupení do vyššího senátu může být věc, která doposud nebyla judikaturou řešena.

zpravodaje je zabezpečit vypracování dvou dokumentů, a to zprávy o jednání a předběžné zprávy.⁴⁷

Poté následuje ústní řízení, které obvykle probíhá za přítomnosti veřejnosti. Oproti ESD zde nefiguruje generální advokát, a o to bývá ústní řízení snadnější. Poté je vyhotovena zpráva v příslušném jazyce jednání, která je též přístupna veřejnosti. Po následující poradě soudců je vyhlášen výrok rozsudku. Avšak tato porada nebo spíše zpracování rozsudku, které vyvrcholí vyhlášením výroku, nenásleduje bezprostředně po jednání, ale je zde dána lhůta dvou měsíců. Tyto porady nejsou přístupny veřejnosti.⁴⁸

Všechny rozsudky musejí být uveřejněny v Úředním věstníku EU, pokud se k nim vyjadřovali generální advokáti, tak musí být uveřejněny i s jejich názorem. Rozsudek SPS se stává právoplatným dnem jeho vyhlášení a závazným většinou jeho doporučením.⁴⁹

V každém rozsudku je nutno také pojednat o náhradě nákladů řízení. Ty se zpravidla připisují neúspěšné straně. „*Soudní poplatek pro řízení před žádným ze soudů EU neexistuje - řízení je plně hrazeno z rozpočtu ES.*“⁵⁰

V tomto krátkém souhrnu řízení před SPS by se mohlo zdát, že zpracování rozsudku je běžnou věcí, ale opak je pravdou. Je třeba důkladně probádat každou věc, jež by mohla mít na rozhodnutí nějaký vliv (avšak soud se zabývá pouze tím, čeho se strany dovolávaly).

---

⁴⁷ Více viz PELIKÁNOVÁ, I. *Cesta k rozsudku soudu Evropských společenství*. Jurisprudence, 2006, č. 2, s. 6-7.

⁴⁸ Více viz LENAERTS, K., ARTS, D. *Procedural Law of the European Union*. London: Sweet & Maxwell, 1999, s. 359-416.

⁴⁹ OUTLÁ, V. *Soudní systém Evropské unie*. (Část II.). Právní fórum, 2005, č. 6, s. 211-212.

⁵⁰ TÝČ, V. *Základy práva Evropské unie pro ekonomy*. Praha: Linde Praha, a.s., 2006, s. 57.

5.1 Zásady řízení před Soudem prvního stupně

Zásad řízení před SPS existuje poměrně mnoho, ale je třeba se zmínit alespoň o těch nejdůležitějších:

1) Dispoziční zásada

- SPS není zmocněn sám zahajovat soudní řízení. Je zde tedy nutný návrh jednotlivce nebo členského státu. Dispoziční zásada se uplatňuje v tom smyslu, že každá ze stran řízení může v průběhu řízení předmětem řízení disponovat. Uplatňuje se zde pravidlo „žalobci nelze přiznat více, než sám požaduje“. Tím tedy strany určí soudci rozměr jeho rozhodování. Oproti tomu zásada oficiality se uplatňuje pouze ojediněle.

2) Zásady projednací a vyšetřovací

- Projednací zásada se uplatňuje tak, že strany, které by rády uspěly ve věci, musí soudu předložit dostatečné důkazy. U zásady vyšetřovací je tomu naopak.

3) Zásada koncentrace

- *„Tato zásada znamená, že úsilí soudu směřuje k takovému způsobu řízení, které vede účinně k rychlému skončení.“*⁵¹

4) Zásada ústnosti a bezprostřednosti

- Se zásadou ústnosti souvisí také zásada písemnosti. Obě se uplatňují v řízení před SPS. Písemné řízení představuje rozhodující část, neboť je základem ústního. Zásada bezprostřednosti spočívá v tom, že pouze Ti soudci, kteří se účastnili ústního jednání, mají právo rozhodnout.

5) Zásada veřejnosti

- Většina řízení u SPS je veřejných, výjimky se uplatňují např. v řízení o odchodních nebo pracovních věcech či

---

⁵¹ TICHÝ, L., ARNOLD, R., SVOBODA, P., ZEMÁNEK, J., KRÁL, R. *Evropské právo*. Praha: C. H. Beck, 2006, s. 343.

ve věcech hospodářské soutěže. Význam této zásady spočívá v možnosti kontroly SPS veřejností.

6) Zásada řádného řízení

- Tato zásada se řadí k obecným právním zásadám, které obsahují právní řády všech členských států. Její naplnění je v možnosti stran projevit svůj postoj ke všem okolnostem a skutečnostem.

5.2 Druhy řízení před Soudem prvního stupně

Řízení před SPS je oproti jeho vzniku dnes mnohem rozsáhlejší, a i to není možno považovat za definitivní. Rozšíření působnosti SPS dle čl. 168 SES je uskutečnitelné na žádost Soudního dvora, po konzultaci s Evropským parlamentem a Komisí, jednomyslným rozhodnutím Rady.

Jednotlivé druhy řízení, které je možno řešit před SPS jsou uvedeny v článku 225⁵². Dále v člancích 230, 232, 235, 236 a 238 Smlouvy o ES, v jednacím řádu SPS a Statutu. Jsou to tyto druhy řízení:

- 1) Řízení o žalobě na neplatnost aktu Společenství;
- 2) Řízení o žalobě na nečinnost orgánu Společenství;
- 3) Řízení o náhradu škody způsobené Společenstvím;
- 4) Řízení o opravných prostředcích proti rozhodnutí Úřadu pro harmonizaci na vnitřním trhu (ochranné známky a vzory);
- 5) Řízení na základě rozhodčí doložky ve veřejnoprávní nebo soukromoprávní smlouvě uzavřené mezi Společenstvím či jeho jménem;
- 6) Opětné řízení po zrušení rozhodnutí Soudním dvorem a vrácení zpět;
- 7) Řízení o opravných prostředcích proti rozhodnutím Soudu pro veřejnou službu;

---

⁵² CRAIG, P., BÚRCA, G. *EU Law: Text, Cases and Materials*, 4th edition. Oxford: Oxford University Press, 2008, s. 68.

8) Řízení o předběžných otázkách (pouze pokud tak stanoví Statut).⁵³

U řízení o žalobě na neplatnost aktu Společenství a žalobě na nečinnost orgánu Společenství existují následující výjimky:

„ad 1)

- řízení o neplatnosti aktu Parlamentu, Rady nebo obou těchto orgánů společně zahájených členským státem, kromě

- neplatnosti rozhodnutí Rady v oblasti státních podpor (článek 88 odst. 2 Smlouvy o ES);

- neplatnosti aktů Rady přijatých podle nařízení Rady v oblasti společné obchodní politiky;

- neplatnosti aktu Rady, kterým tato vykonává prováděcí pravomoci k dosažení cílů sledovaných Smlouvou o ES (článek 202 třetí odrážka Smlouvy o ES);

- řízení o neplatnosti aktu Komise, Parlamentu, Rady nebo dvou posledně uvedených orgánů společně zahájených kterýmkoli orgánem Společenství nebo ECB nebo o neplatnosti aktu ECB zahájených orgánem Společenství.

ad 2)

- řízení na nečinnost zahájené členskými státy proti Parlamentu, Radě nebo oběma orgánům společně;

- řízení na nečinnost Komise v rámci posílené spolupráce podle článku 11a Smlouvy o ES;

- řízení na nečinnost Komise, Parlamentu, Rady nebo dvou posledně uvedených orgánů společně zahájených kterýmkoli orgánem Společenství nebo ECB nebo na nečinnost ECB zahájených orgánem Společenství.⁵⁴

---

⁵³ KARZEL, D. *Evropský soudní dvůr. Praktický průvodce*. Praha: ASPI, a.s., 2006, s. 293.

⁵⁴ Tamtéž, s. 292.

5.3 Řízení o žalobě na neplatnost aktu Společenství

„Cílem žaloby na neplatnost je zajistit, aby právní akty vydané orgány Unie naplňovaly požadavky na jejich legalitu.“⁵⁵ Žalobou na neplatnost lze napadnout veškeré rozhodnutí, směrnice či nařízení orgánu Společenství (s výjimkou pro SPS, které jsou výše uvedeny). Nelze však napadnout rozhodnutí, které přijala Rada EU nebo jakýkoliv akt, který náleží do primárního práva.⁵⁶ Tím tedy odpadá možnost podat žalobu proti rámcovým rozhodnutím a rozhodnutím vydaným v rámci třetího pilíře.

Žalobu na neplatnost mohou podat k SPS zejména fyzické a právnické osoby a pouze ve zvláštních případech členské státy. Napadený akt se však musí přímo dotýkat konkrétní fyzické nebo právnické osoby (individuální akty). Zde jsou proto vyloučeny obecně závazné akty.⁵⁷

SPS zde vynáší rozsudek, ve kterém může žalobu zamítnout nebo naopak ji potvrdit, čímž poté zrušuje napadený akt orgánu Společenství.⁵⁸ Důvodem pro zrušení může být nedostatek pravomoci, podstatné formální vady, porušení Smlouvy ES nebo pravidel k jejímu provedení nebo také zneužití pravomoci.⁵⁹ Rovněž může SPS zrušit napadený akt pouze z části. Úplné nebo částečné zrušení aktu orgánu Společenství je neplatné od počátku, „což s sebou přináší rovněž ztrátu účinnosti všech aktů či opatření, které byly přijaty na základě takto

---

⁵⁵ ZBÍRAL, R. *Institucionální rámec Evropské unie. Právně-politologický přehled*. Praha: Linde Praha, a.s., 2007, s. 139.

⁵⁶ TÝČ, V. KŘEPELKA, F. NOVÁK, D. *Soudnictví v institucionální struktuře Evropské unie*. Edice učebnic č. 374. Brno: Masarykova univerzita, 2006, s. 23.

⁵⁷ SIMON, D. *Komunitární právní řád*. Praha: ASPI, a.s., 2005, s. 550.

⁵⁸ Např. T-310/00 MCI, Inc. v. Komise [2004] ECR II-3253.

⁵⁹ TÝČ, V. KŘEPELKA, F. NOVÁK, D. *Soudnictví v institucionální struktuře Evropské unie*. Edice učebnic č. 374. Brno: Masarykova univerzita, 2006, s. 24-25.

zrušeného aktu."⁶⁰ Lze také účinky zrušeného aktu ponechat, pokud tak SPS uzná za vhodné.

5.4 Řízení o žalobě na nečinnost orgánu Společenství

Žaloba na nečinnost a žaloba na neplatnost mají k sobě velmi blízko. Žaloba na nečinnost je často přiřazována k žalobě na neplatnost jako její doplněk, jelikož obě jsou zaměřeny proti špatnému konání či nekonání orgánu Společenství. „Na rozdíl od žaloby na neplatnost, která směřuje ke konstitutivnímu rozhodnutí, je žaloba na nečinnost pouhou žalobou na určení, tedy na zjištění porušení Smlouvy v důsledku opomenutí.“⁶¹ Lze se i dovolávat „vadž spočívajících v porušení smlouvy nebo jakékoli normy vztahující se k její aplikaci a také překročení pravomoci.“⁶²

Stejně jako u žaloby na neplatnost jsou příslušné k podání žaloby k SPS členské státy (privilegovaní žalobci) a také fyzické a právnické osoby (neprivilegovaní žalobci), které mají tuto možnost od roku 2004. Žalobu lze podat v případě, že Společenství nepřijme rozhodnutí či nařízení, které se žalovaného přímo a osobně dotýká nebo i v případě nepřijetí aktu adresované třetí osobě. Není možné žalobou na nečinnost napadat doporučení nebo stanoviska, jelikož nejsou adresovány přímo konkrétním osobám.

Jako první po podání žaloby na nečinnost se vyzve napadený orgán, aby napravil svoji pasivitu. Pokud tak do dvou měsíců neučiní je možno proti němu zahájit soudní řízení. V soudním řízení rozhodne SPS rozsudkem, jímž stanoví, zda orgán Společenství vážně pochybil či nikoliv. Pokud tedy SPS

---

⁶⁰ KARZEL, D. *Evropský soudní dvůr. Praktický průvodce*. Praha: ASPI, a.s., 2006, s. 295.

⁶¹ TICHÝ, L., ARNOLD, R., SVOBODA, P., ZEMÁNEK, J., KRÁL, R. *Evropské právo*. Praha: C. H. Beck, 2006, s. 370.

⁶² SIMON, D. *Komunitární právní řád*. Praha: ASPI, a.s., 2005, s. 594.

rozhodne v neprospěch orgánu Společenství, musí tento orgán učinit nutná opatření, která pro něj vyplývají z rozsudku SPS.

5.5 Řízení o náhradu škody způsobené Společenstvím

Řízení o náhradu škody se týká „mimosmluvní odpovědnosti Společenství za škody způsobené jejich orgány nebo jejich zaměstnanci při výkonu jejich funkce.“⁶³ Řízení o náhradu škody způsobené Společenstvím patří do výlučné pravomoci SPS.

Žalobu na náhradu škody jsou oprávněny podat fyzické a právnické osoby a také ji mohou podat osoby ze třetích států. Žalovaným je zde Společenství, což „kromě orgánů Společenství a osob jednajících jejich jménem to jsou také agentury nebo úřady Společenství.“⁶⁴ Avšak žalobu je nutno podávat proti orgánu, ve kterém konkrétní osoba, která pochybila, pracuje. „Společenství odpovídá také za škodu způsobenou aktem přijatým jeho institucemi.“⁶⁵ Přípustná je i taková žaloba, ve které nelze přesně stanovit výši škody.

I zde se uplatní obvyklé předpoklady odpovědnosti, jimž je protiprávní chování, škoda a příčinná souvislost mezi protiprávním chováním a vzniklou škodou. Lhůta k podání žaloby není přesně dána, ale existuje tady pětiletá promlčecí lhůta⁶⁶, která běží dnem, kdy nastala skutečnost, která zakládá odpovědnost Společenství.

SPS rozhoduje rozsudkem, jehož součástí je povinnost chybujiícího orgánu nahradit poškozenému způsobenou škodu, a to

---

⁶³ TICHÝ, L., ARNOLD, R., SVOBODA, P., ZEMÁNEK, J., KRÁL, R. *Evropské právo*. Praha: C. H. Beck, 2006, s. 372.

⁶⁴ TÝČ, V. KŘEPELKA, F. NOVÁK, D. *Soudnictví v institucionální struktuře Evropské unie*. Edice učebnic č. 374. Brno: Masarykova univerzita, 2006, s. 33.

⁶⁵ Tamtéž, s. 34.

⁶⁶ FIALA, P., PITROVÁ, M. *Evropská unie*. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, 2003, s. 361.

i s úroky.⁶⁷ Rozsudek může také stanovit náhradu morální újmy. Pokud je tedy určitý orgán Společenství odsouzen za chybu svého zaměstnance, může jej potrestat formou postihu dle Služebního řádu.

5.6 Řízení ve věcech duševního vlastnictví

Řízení ve věcech duševního vlastnictví je druhem řízení, které patří výlučně do pravomocí SPS⁶⁸, je také upraveno pouze v jednacím řádu SPS (čl. 130-136), tudíž jej vůbec neupravuje Smlouva ES. SPS má pro řízení ve věcech duševního vlastnictví „vyčleněny dva senáty, které zahrnují specializované soudce a jejich pomocníky.“⁶⁹ Mezi tyto řízení náleží „žaloby proti rozhodnutí odvolacích senátů Úřadu pro harmonizaci na vnitřním trhu (ochranné známky a vzory) - OHIM a žaloby proti rozhodnutí odvolacích senátů Odrůdového úřadu Společenství.“⁷⁰ Žaloby proti rozhodnutím odvolacích senátů Odrůdového úřadu Společenství se téměř nevyskytují, proto se další text bude týkat pouze první zmiňované žaloby.

Možnost podat žalobu proti rozhodnutí odvolacího senátu OHIM mají všichni účastníci řízení, jimž se nepodařilo alespoň trochu uspět v řízení o zápisu. Mohou tak učinit ve lhůtě dvou měsíců od doručení rozhodnutí, a to z důvodu nepříslušnosti, podstatného porušení procesních ustanovení, porušení Smlouvy o ES, nařízení o ochranné známce Společenství anebo prováděcích předpisů či zneužití pravomocí.⁷¹

---

⁶⁷ Např. T-20/94 Hartmann v. Rada a Komise [1997] ECR II-00595.

⁶⁸ ARNULL, A. *The European Union and its Court of Justice*. Oxford:Oxford University Press, 1999, s. 16.

⁶⁹ TÝČ, V. *Základy práva Evropské unie pro ekonomy*. Praha: Linde Praha, a.s., 2006, s. 119.

⁷⁰ KARZEL, D. *Evropský soudní dvůr. Praktický průvodce*. Praha: ASPI, a.s., 2006, s. 298.

⁷¹ Tamtéž, s. 299.

Žaloba musí splňovat všechny formální i obsahové náležitosti. Nezbytné je také přiložení původního rozhodnutí odvolacího senátu OHIM. Žaloby může být podána ve kterémkoliv jazyce, který patří mezi úřední jazyky Evropské unie (dále jen EU). Není však pravidlem, že jazykem, ve kterém byla podána žaloba, je také jednacím jazykem řízení. V průběhu jednání, pokud se účastníci řízení projevují v odlišných jazycích, je potom na vedoucím soudní kanceláře, aby zajistil příslušné překlady.

Specifická úprava se týká vedlejších účastníků, kteří mají stejná práva jako žalobce a OHIM. Mají právo v řízení projevit své názory a také se mohou domáhat zrušení nebo změnu rozhodnutí odvolacího senátu OHIM, a to úplně z odlišného důvodu, jenž je uveden v žalobě.

Výsledkem řízení SPS může být rozhodnutí odvolacího senátu OHIM celé zrušeno⁷² nebo jenom z části. Nebo také je může SPS pozměnit či žalobu zamítnout. V ostatních případech rozhoduje SPS usnesením. Nezbytnou částí je také rozhodnutí o nákladech řízení, kde je odlišnost od klasických řízení v tom, že SPS může přiznat OHIM pouze své vlastní náklady, pokud v řízení neuspěl. Proti rozhodnutí SPS je také možnost odvolat se k ESD.⁷³

V oblasti duševního vlastnictví je v přípravném stadiu komunitární patent. Případné spory v této oblasti by pak řešil zvláštní soud pro komunitární patenty. Proti jeho rozhodnutí by až pak byla možnost podat odvolání k SPS.⁷⁴

---

⁷² Např. T-393/02 Henkel KGaA v. OHIM [2004] ECR II-4115.

⁷³ ŠIŠKOVÁ, N., STEHLÍK, V. *Evropské právo 1 - ústavní základy Evropské unie*. Praha: Linde Praha, a.s., 2007, s. 232.

⁷⁴ TÝČ, V. KŘEPELKA, F. NOVÁK, D. *Soudnictví v institucionální struktuře Evropské unie*. Edice učebnic č. 374. Brno: Masarykova univerzita, 2006, s. 38.

5.7 Řízení na základě rozhodčí doložky

Od roku 2004, po novelizaci článku 51 Statutu, je pro řízení na základě rozhodčí doložky příslušný SPS. Jedná se o ty druhy řízení, kde se „rozhoduje na základě rozhodčí doložky obsažené v soukromoprávní nebo veřejnoprávní smlouvě uzavřené Společenstvím nebo jeho jménem.“⁷⁵ Podoba rozhodčí doložky není smluvně upravena, důležitá je její existence v konkrétní soukromoprávní nebo veřejnoprávní smlouvě, čímž je umožněno, aby případné spory byly řešeny na komunitární úrovni.⁷⁶ Nejvíce používané jsou rozhodčí doložky ve sféře veřejných zakázek, které jsou zadávány Společenstvím.

Jedním z účastníků řízení je nesporně Společenství, jež uzavřelo svým jménem dotčenou smlouvu, ve většině případů je tímto účastníkem Komise. Oproti Společenství stojí ten subjekt, který s ním tuto smlouvu uzavřel.

I v tomto případě se postupuje dle obecných norem pro řízení. Důležitou součástí žaloby však je i kopie smlouvy, která zahrnuje předmětnou doložku. V řízení na základě rozhodčí doložky se SPS řídí vnitrostátním právem, které koresponduje s příslušnou soukromoprávní nebo veřejnoprávní smlouvou.⁷⁷ Rozsudek SPS je vykonatelný dle procesních pravidel konkrétního členského státu, ve kterém je o výkon požádáno.

5.8 Opětovné řízení po zrušení rozhodnutí Soudním dvorem a vrácení zpět

Pro tento druh řízení je příslušný pouze SPS. V případě, že SPS již o konkrétní věci rozhodl, avšak v odvolacím řízení

---

⁷⁵ TICHÝ, L., ARNOLD, R., SVOBODA, P., ZEMÁNEK, J., KRÁL, R. *Evropské právo*. Praha: C. H. Beck, 2006, s. 384.

⁷⁶ ŠIŠKOVÁ, N., STEHLÍK, V. *Evropské právo 1 - ústavní základy Evropské unie*. Praha: Linde Praha, a.s., 2007, s. 231.

⁷⁷ Více viz SIMAN, M., SLAŠŤAN, M. *Súdný systém Európskej únie*. Bratislava: Poradca podnikateľa, spol. s r.o., 2008, s. 459-461.

před ESD byl rozsudek SPS zrušen a vrácen mu zpět k projednání. Jedná se o tzv. rozsudek o vrácení, ve kterém se SPS musí řídit rozhodnutím ESD.

V případě vrácení rozhodnutí, které bylo vydáno velkým senátem nebo plénem, se vrací stejnému sboru. Oproti tomu rozsudek vydaný tříčlenným nebo pětičlenným senátem může být přidělen někomu jinému, ale počet soudců musí být zachován. Pokud původní rozhodnutí pocházelo od samosoudce, tak opětovné řízení projednává tříčlenný senát, kde je samosoudce členem.⁷⁸

Opravný prostředek k ESD je možno podat proti všem věcem, které se řešily před SPS prvoinstančně. Při opětovném řízení se také rozlišuje, jestli už byla ukončena písemná část či nikoliv. V případě ukončení písemné části je dána lhůta, ve které se mohou účastníci řízení vyjádřit k rozsudku o vrácení.

5.9 Řízení o opravných prostředcích proti rozhodnutí Soudu pro veřejnou službu

Téměř od počátku prosince 2005, kdy začal fungovat Soud pro veřejnou službu, bylo také možno podávat opravné prostředky proti jeho rozhodnutí k SPS. Jedná se tedy o stejnou možnost odvolání jako u rozsudků SPS, kdy se opravné prostředky podávají k ESD. Zde se však budou opravné prostředky výlučně týkat zaměstnaneckých sporů, ke kterým je příslušný Soud pro veřejnou službu.

Opravné prostředky proti rozhodnutí Soudu pro veřejnou službu řeší tzv. kasační senát, který tvoří pět členů SPS. Řízení o opravném prostředku je zahájeno jeho podáním, a to buď ke kanceláři SPS, nebo ke kanceláři Soudu pro veřejnou službu. Žádost o opravný prostředek musí obsahovat běžné formální i obsahové náležitosti. A nezbytnou přílohou je také

---

⁷⁸ KARZEL, D. *Evropský soudní dvůr. Praktický průvodce*. Praha: ASPI, a.s., 2006, s. 308.

rozhodnutí Soudu pro veřejnou službu, proti kterému je podáno odvolání.

Jako u předchozích žalob je i zde možnost, aby se ve lhůtě dvou měsíců vyjádřili k opravnému prostředku ostatní účastníci dotčeného řízení. Také u toho druhu řízení SPS rozhoduje prostřednictvím rozsudku nebo usnesení. Součástí vyneseneho rozhodnutí SPS jsou také náklady řízení. *„Na rozdíl od obecného pravidla v řízení o opravném prostředku neplatí automaticky zásada, podle které si orgány Společenství ponosou v podstatě za každé situace své vlastní náklady řízení.“*⁷⁹

---

⁷⁹ KARZEL, D. *Evropský soudní dvůr. Praktický průvodce*. Praha: ASPI, a.s., 2006, s. 312.

6 Vztah Soudu prvního stupně k dalším soudním instancím v rámci EU

V této kapitole bude pojednáno o vztahu SPS k Soudnímu dvoru a k Soudu pro veřejnou službu.

6.1 Soud prvního stupně a Soudní dvůr

Z hlediska historického vývoje jako první vznikl ESD a na jeho žádost až SPS. Tak je tedy možno chápat SPS jako nesamostatný soud, avšak dle článku 225/1 Smlouvy o ES má SPS samostatné pravomoci, tím je tedy dána jeho jasná samostatnost.

SPS a ESD jsou si v mnoha věcech podobní, např. v řízení v první instanci řeší typově totožné věci (žaloba na neplatnost aktu nebo také nečinnost orgánu Společenství), *„nicméně autorita a superiorita Soudního dvora je podtržena jeho pravomocí kontrolovat tato rozhodnutí Soudu prvního stupně formou řízení o opravných prostředcích.“*⁸⁰

Vztah SPS k ESD je upraven také tak, že *„věci výslovně neuvedené mezi pravomocemi SPS spadají do pravomocí ESD.“*⁸¹

SPS přijímá svůj jednací řád, který však musí být nejprve odsouhlasen ESD. Celkové postavení SPS je upraveno ve Statutu, který je společný pro všechny soudní instance v rámci EU. Pokud tedy není ve Statutu dáno jinak, SPS se řídí stejnými ustanoveními Smlouvy o ES jako ESD. Určitá míra samostatnosti SPS je dána postavením jeho kancléře, jenž je zcela nezávislý.

SPS a ESD se snaží spolu na všech úrovních spolupracovat. Ať už se jedná o zaměstnance, které mohou mít společné nebo např. v případě špatně podané žaloby, kterou si soudní

---

⁸⁰ KARZEL, D. *Evropský soudní dvůr. Praktický průvodce*. Praha: ASPI, a.s., 2006, s. 273.

⁸¹ TICHÝ, L., ARNOLD, R., SVOBODA, P., ZEMÁNEK, J., KRÁL, R. *Evropské právo*. Praha: C. H. Beck, 2006, s. 174.

kanceláře mezi sebou vymění, a tím také mohou předejít případným negativním kompetenčním konfliktům.

V případě, že je obou soudům předložena věc se stejným předmětem, tak SPS řízení přeruší a vyčká na rozsudek ESD. Může také SPS prohlásit svoji nepříslušnost, a to např. pokud jde o žalobu na neplatnost aktu nebo v případě shodného aktu orgánu Společenství, kdy členský stát je žalobcem u SPS a orgán Společenství u ESD.⁸²

Konečně je také možnost proti rozhodnutí SPS podat opravný prostředek⁸³, a to k ESD ve lhůtě dvou měsíců od doručení prvoinstančního rozhodnutí, který je ale přípustný pouze z důvodů právních.⁸⁴ Předmětem však nemusí být pouze rozhodnutí ve věci samé, ale i rozhodnutí o příslušnosti soudu, o zpětvzetí žaloby anebo rozhodnutí mezitímní.⁸⁵ Možnost podání opravného prostředku mají všichni účastníci řízení, včetně vedlejších účastníků, členské státy, orgány Společenství⁸⁶ a také i ti, kterých se rozhodnutí bezprostředně dotýká⁸⁷. Podání opravného prostředku nemá odkladný účinek, proto zde může ESD nařídít předběžná opatření. Odvolání lze podat pouze z těchto důvodů: *„nepříslušnosti SPS; procesní vada, jíž byly poškozeny zájmy stran, která opravný prostředek podává;*

---

⁸² KARZEL, D. *Evropský soudní dvůr. Praktický průvodce*. Praha: ASPI, a.s., 2006, s. 274.

⁸³ Více viz BROWN, L. N., KENNEDY, T. *The Court of Justice of the European Communities*, 4th edition. London: Sweet & Maxwell, 2000, s. 90-93.

⁸⁴ ELLIS, E., TRIDIMAS, T. *Public Law of the European Community: Text, Materials and Commentary*. London: Sweet & Maxwell, 1995, s. 520.

⁸⁵ TICHÝ, L., ARNOLD, R., SVOBODA, P., ZEMÁNEK, J., KRÁL, R. *Evropské právo*. Praha: C. H. Beck, 2006, s. 355.

⁸⁶ Zde odlišujeme privilegované a neprivilegované žalobci, kdy ti neprivilegovaní musí vždy prokazovat svoji aktivní legitimaci.

⁸⁷ V tomto případě se jedná o mimořádný opravný prostředek, tzv. odpor třetího.

porušení (hmotného) práva Společenství ze strany SPS."⁸⁸ Zahájením řízení o odvolání jsou všichni účastníci řízení vyrozuměni a mají možnost se do dvou měsíců k tomuto řízení vyjádřit. Nelze v něm však předchodí spor nijak rozšiřovat. Pokud ESD uzná odvolání za oprávněné a odůvodněné, tak předešlé rozhodnutí zruší nebo může tuto věc vrátit zpět k SPS, aby ji znovu projednal.⁸⁹ A konečně taky může věc sám rozhodnout, pokud uzná, že to daná věc vyžaduje.⁹⁰

Je možné napadnout i rozhodnutí SPS o předběžné otázce pouze však za předpokladu, „že existuje vážné nebezpečí, že by byla dotčena jednota anebo soudružnost komunitárního práva.“⁹¹

Žaloby projednávané před ESD a SPS jsou značeny dle pořadového čísla věci a daného roku, jenže je vyjádřen dvouciferným číslem a jsou od sebe odděleny lomítkem. Od vzniku SPS se rozlišuje, zda byla věc projednáвана před ESD (značeno písmenem C jako *Court*, např. C-44/99) nebo před SPS (značeno písmenem T jako *Tribunal*, např. T-24/95). Pro řízení před Soudem pro veřejnou službu se používá písmeno F (*Fonction publique*). Pro věc, která probíhá v odvolacím řízení, se použije písmeno P (např. C-302/94 P). Specifické označení se také užívá pro předběžné opatření, a to písmenem R (např. C-22/98 R).⁹²

---

⁸⁸ VĚRNÝ, A., DAUSES, M. *Evropské právo se zaměřením na rozhodovací praxi Evropského soudního dvora*. Praha: NADAS AFGH s.r.o., 1998, s. 54.

⁸⁹ GROVES J P. *European Community Law*. London: Cavendish Publishing Limited, 1995, s. 45.

⁹⁰ Více viz WYATT, D., DASHWOOD, A. *European Community Law*. 3rd edition. London: Sweet & Maxwell, 1993, s. 173-176.

⁹¹ TICHÝ, L., ARNOLD, R., SVOBODA, P., ZEMÁNEK, J., KRÁL, R. *Evropské právo*. Praha: C. H. Beck, 2006, s. 356.

⁹² SIMAN, M., SLAŠŤAN, M. *Súdný systém Európskej únie*. Bratislava: Poradca podnikateľa, spol. s r.o., 2008, s. 115.

Jak soudci ESD, tak i SPS nosí při výkonu své činnosti taláry. Existuje zde odlišení v barvě taláru, a to pro ESD barva bordó a pro SPS barva tmavomodrá.

6.2 Soud prvního stupně a Soud pro veřejnou službu

Důvod pro vznik Soudu pro veřejnou službu byl identický jako pro SPS, a to tedy nápor žalob a s tím související přetíženost. Cílem vzniku Soudu pro veřejnou službu je zmírnit množství práce SPS, a tak i přispět k efektivnějšímu fungování evropského soudnictví.

Soud pro veřejnou službu byl zřízen v roce 2004, a to na základě smlouvy z Nice, rozhodnutím Rady ze dne 2. 11. 2004. Vztah těchto dvou soudů je důležitý především z toho důvodu, že proti rozhodnutí Soudu pro veřejnou službu je možné podat opravný prostředek k SPS.

Při vzniku Soudu pro veřejnou službu na něj přešly zaměstnanecké žaloby, které byly dosud v pravomoci SPS. Soud pro veřejnou službu tedy dostal *„pravomoc řešit spory mezi každou institucí nebo subjektem Společenství a jeho zaměstnanci.“*⁹³

Soud pro veřejnou službu se skládá ze sedmi soudců, avšak původní návrh Komise byl pouze šest. Postavení těchto soudců je totožné se soudci SPS. Výjimkou zde je jiný proces ustanovení do funkce oproti SPS a ESD, který probíhá jmenováním Rady jednomyslným usnesením. Předsedou Soudu pro veřejnou službu je od 6. 10. 2005 Paul J. Mahoney.

Důvodem podání opravného prostředku k SPS ve lhůtě dvou měsíců je porušení procesních předpisů, nedostatek pravomoci Soudu pro veřejnou službu nebo porušení komunitárního práva

---

⁹³ KARZEL, D. *Soud pro veřejnou službu Evropské unie*. Právní fórum, 2005, č. 11, s. 417.

Soudem pro veřejnou službu.⁹⁴ Nelze jej však podat proti rozhodnutí Soudu pro veřejnou službu o nákladech řízení nebo o výši jejich náhrady.⁹⁵ Zatím bylo k SPS podáno 74 opravných prostředků.⁹⁶ Ve výjimečných případech by rozsudek SPS o opravném prostředku mohl být přezkoumán i ESD, „a to v případě závažného ohrožení jednoty nebo sourodnosti komunitárního práva za stejných podmínek jako v případě, kdy SPS rozhoduje o předběžných otázkách.“⁹⁷ Tato možnost je vyhrazena prvnímu generálnímu advokátovi, který tak musí učinit nejpozději do jednoho měsíce.

U Soudu pro veřejnou službu je možnost řešit řízení prostřednictvím smírného řešení sporů. Stejně jako u SPS i zde je také povinnost, aby žalobce byl zastoupen advokátem.

Dále se také vztah těchto dvou soudů odráží v tom, že Soud pro veřejnou službu sdílí se SPS jeho jednací řád, a to až do doby, než Soud pro veřejnou službu přijme svůj vlastní. V současnosti existuje návrh jednacího řádu Soudu prvního stupně z prosince 2006.

Taktéž i SPS a Soud pro veřejnou službu mezi sebou spolupracují a pomáhají si v případě, že je i zde špatně podána žaloba, tak i v nepříslušnosti k řízení či předložení věci se shodným předmětem. Pokud se jedná o infrastrukturu

---

⁹⁴ TICHÝ, L., ARNOLD, R., SVOBODA, P., ZEMÁNEK, J., KRÁL, R. *Evropské právo*. Praha: C. H. Beck, 2006, s. 341.

⁹⁵ KARZEL, D. *Soud pro veřejnou službu Evropské unie*. Právní fórum, 2005, č. 11, s. 420.

⁹⁶ *Výroční zpráva 2008 - Přehled činnosti Soudního dvora, Soudu prvního stupně Evropských společenství a Soudu pro veřejnou službu Evropské unie* [online]. Soudní dvůr Evropských společenství, duben 2009 [citováno 8. 4. 2009].

Dostupný z

<http://curia.europa.eu/cs/instit/presentationfr/index.htm>

⁹⁷ SIMON, D. *Komunitární právní řád*. Praha: ASPI, a.s., 2005, s. 522.

ESD (např. knihovna, výzkum, tlumočení), tak ta je společná jak pro SPS, tak i pro Soud pro veřejnou službu.⁹⁸

Stejně tak i zde se soudci liší v barvě svého taláru, kde soudci Soudu pro veřejnou službu nosí talár černý.

---

⁹⁸ Více viz SIMAN, M., SLAŠŤAN, M. *Súdný systém Európskej únie*. Bratislava: Poradca podnikateľa, spol. s r.o., 2008, s. 98-106.

7 Činnost Soudu prvního stupně v letech 2004 – 2008

V této kapitole bych chtěla ve stručnosti shrnout vývoj a činnost SPS od roku 2004 (vstup ČR do EU) až po rok 2008.

7.1 Činnost Soudu prvního stupně v roce 2004

V činnosti SPS v roce 2004 byly zaznamenány velké změny, a to především z důvodu přistoupení deseti nových států do EU a s tím také navýšení počtu členů SPS o deset nových soudců. Kde tedy původně SPS byl složen z dvanácti soudců, se teď nově skládal z dvaceti pěti soudců.

V důsledku rozšíření musel být pozměněn jednací řád SPS, a to z důvodu zvětšení velkého senátu z jedenácti soudců na třináct a také změny počtu jednacích jazyků na dvacet jedna. S tím také souvisí úprava soudních senátů, které byly změněny v souladu s navýšením soudců.

Po vstoupení v platnost Nicéské smlouvy (1. 2. 2003) vznikl Soud pro veřejnou službu, kterému SPS přenechal rozhodovací pravomoci ve sporech v oblasti veřejné služby EU. Tím tedy vznikla i možnost Soudu pro veřejnou službu podávat opravné prostředky k SPS. Tak i na SPS přešly nějaké rozhodovací pravomoci z ESD v oblasti přímých žalob, a to konkrétně v žalobách na neplatnost a nečinnost.⁹⁹

SPS v roce 2004 stihl projednat a ukončit 361 žalob, z toho největší počet 101 zaujímala veřejná služba, 76 duševní vlastnictví, 25 zvláštní řízení a ostatní žaloby s počtem 159. Řízení o předběžných opatřeních proběhlo celkem 34 a proti rozhodnutí SPS bylo podáno celkem 53 opravných prostředků k ESD.¹⁰⁰

---

⁹⁹ *Soudní dvůr Evropských společenství. Výroční zpráva 2004 – Přehled činnosti Soudního dvora a Soudu prvního stupně Evropských společenství.* Lucemburk: Úřad pro úřední tisky Evropských společenství, 2005, s. 75-77.

¹⁰⁰ Viz přílohy.

7.2 Činnost Soudu prvního stupně v roce 2005

I v činnosti SPS v roce 2005 se projevil vstup deseti nových států v předchozím roce. Nejvíce se odrazilo v nárůstu soudní agendy, která představovala o 69% více než v roce 2004. Tato situace by měla být částečně vyřešena vznikem Soudu pro veřejnou službu v příštím roce, kterému by měla být přenechána asi jedna šestina věcí.

Důležitou změnou bylo také odchod Hanse Junga z funkce vedoucího soudní kanceláře, kterou zastával od počátku zřízení SPS, tedy od roku 1989. Do této funkce pak nastoupil Emmanuel Coulon.¹⁰¹

V roce 2005 SPS projednal a ukončil 610 žalob, což je markantní nárůst oproti předešlému roku, který je však možno připisovat již zmíněnému rozšíření členských států. Z toho velký počet zaujímala veřejná služba s 236 žalobami, 94 duševní vlastnictví, 43 zvláštní řízení a ostatní žaloby s počtem 237. Řízení o předběžných opatřeních proběhlo celkem 13, a proti rozhodnutí SPS bylo podáno celkem 64 opravných prostředků k ESD.¹⁰²

7.3 Činnost Soudu prvního stupně v roce 2006

Oproti roku 2005, se objem soudní agenty SPS zmenšil, jelikož veškeré věci týkající se veřejné služby byly předkládány přímo Soudu pro veřejnou službu. Avšak stále je zřejmý velký nápor, který může negativně působit zejména na délku řízení.

V roce 2006 SPS projednal a ukončil 436 žalob, z toho zaujímalo 90 žalob týkající se duševního vlastnictví, 71 veřejné služby, 34 zvláštní řízení a ostatní žaloby s počtem

---

¹⁰¹ *Soudní dvůr Evropských společenství. Výroční zpráva 2005 - Přehled činnosti Soudního dvora a Soudu prvního stupně Evropských společenství.* Lucemburk: Úřad pro úřední tisky Evropských společenství, 2006, s. 81-82.

¹⁰² Viz přílohy.

241. Řízení o předběžných opatřeních proběhlo celkem 24. Proti rozhodnutí SPS bylo podáno celkem 77 opravných prostředků k ESD a poprvé také proti rozhodnutí Soudu pro veřejnou službu bylo podáno k SPS 10 opravných prostředků.¹⁰³

7.4 Činnost Soudu prvního stupně v roce 2007

Rok 2007 přinesl pro SPS bezpochyby taktéž určité změny, a to z toho důvodu, že počátkem roku se do EU začlenily dva nové státy - Bulharsko a Rumunsko. Tím se tedy také navýšil počet soudců z dvaceti pěti na dvacet sedm.

Další změna proběhla v postu předsedy SPS, kdy do září 2007 tento post zastával Bo Vesterdorf. Po jeho odchodu byl zvolen předsedou Marc Jeager.

Rok 2007 byl také prvním, kdy SPS rozhodl poprvé o podaném opravném prostředku proti Soudu pro veřejnou službu.¹⁰⁴

SPS v roce 2007 stihl projednat a ukončit 397 žalob, tedy téměř stejný počet věcí jako v roce 2004. Avšak hodně času a zdrojů bylo využito na vyřízení věci *Microsoft v. Komise*¹⁰⁵. Z 397 případů téměř s největším počtem 128 zaujímalo duševní vlastnictví, 51 veřejná služba, 26 zvláštní řízení a ostatní žaloby s počtem 185. Řízení o předběžných opatřeních proběhlo celkem 41. Proti rozhodnutí SPS bylo podáno celkem 76 opravných prostředků k ESD a proti rozhodnutí Soudu pro veřejnou službu bylo podáno k SPS 27 opravných prostředků.¹⁰⁶

---

¹⁰³ Viz přílohy.

¹⁰⁴ *Soudní dvůr Evropských společenství. Výroční zpráva 2007 - Přehled činnosti Soudního dvora, Soudu prvního stupně Evropských společenství a Soudu pro veřejnou službu Evropské unie.* Lucemburk: Úřad pro úřední tisky Evropských společenství, 2008, s. 107-108.

¹⁰⁵ Viz dále.

¹⁰⁶ Viz přílohy.

7.5 Činnost Soudu prvního stupně v roce 2008

Rovněž i rok 2008 znamenal pro SPS velký nápor. Bylo tedy zapotřebí provést jisté změny pro zvýšení efektivnosti řízení před SPS, především v přizpůsobení pracovních postupů a celkové organizaci SPS. Taktéž byl obměněn jednací řád zejména z důvodu možnosti pojednání žaloby týkající se duševního vlastnictví s vypuštěním ústního řízení.

V tomto roce SPS projednal 605 případů, což představuje citelný rozdíl oproti předchozímu roku. Největší množství sporů zaujímalo duševní vlastnictví s počtem 171. Dále s 83 případy zvláštní řízení, s 33 veřejná služba a ostatní žaloby čítající 297 případů. Nárůst se projevil i u řízení o předběžných opatřeních, kterých SPS stihl v roce 2008 projednat celkem 57.

Stejně tak narostly i opravné prostředky podané k ESD proti rozhodnutí SPS, a to na 83. Obdobně i proti rozhodnutí Soudu pro veřejnou službu, kdy se zvýšil počet na 37 podaných opravných prostředků k SPS.¹⁰⁷

---

¹⁰⁷ *Výroční zpráva 2008 - Přehled činnosti Soudního dvora, Soudu prvního stupně Evropských společenství a Soudu pro veřejnou službu Evropské unie* [online]. Soudní dvůr Evropských společenství, duben 2009 [citováno 8. 4. 2009].

Dostupný

z

<http://curia.europa.eu/cs/instit/presentationfr/index.htm>

8 Vývoj a reforma soudního systému ES

Soudnictví v rámci Evropské unie se uskutečňuje již od jejího vzniku, funguje tedy více než padesát let. Je tedy potřeba, aby s rozmachem Evropské unie drželo krok také soudnictví, které tvoří podstatnou část celé EU.

S vývojem EU a s přistupováním nových členů bylo této změně potřeba přizpůsobit i její instituce. To se týkalo i soudního systému ES, jenž do roku 1989 téměř nezaznamenal větších změn. Tou první velkou reformou byl nepochybně vznik SPS v 1989. Byl zřízen jako specializovaný soud, který měl řešit jen určité druhy přímých žalob.

I po zřízení další soudní instituce, jenž měla odlehčit ESD se i nadále soudnictví potýkalo s vážnými problémy. Jedním z nich bylo značné přetížení, a to především z důvodu „pokračování tendence k expanzi pravomocí Unie do nových oblastí „komunitarizovaných“ politik.“¹⁰⁸ Dalším problémem je příliš dlouhé řízení před soudními orgány¹⁰⁹. Tento problém má hlavně vliv na účastníky řízení, kteří mají právo na projednání svého sporu v přiměřené lhůtě, což se však mnohdy nedělo. Toto také souvisí s počtem států EU a s jejím dalším rozšířením. Myslím si, že tento výčet problému je dostatečným důvodem pro podstatnou reformu evropského soudnictví.

V následujících kapitolách bych se ráda ve stručnosti zmínila o vývoji soudnictví ES a poté bych se zaměřila na možnosti reformy tohoto systému.

---

¹⁰⁸ ZEMÁNEK, J. *Reforma soudnictví v Evropské unii. Právní rozhledy - příloha Evropské právo*, 2003, č. 7, s. 9.

¹⁰⁹ Např. průměrná délka řízení o předběžné otázce činí dle průzkumu Komise téměř 18 měsíců.

8.1 První revize primárního práva - Jednotný evropský akt

První revize, pozměňující Pařížskou smlouvu a Římské smlouvy, se uskutečnila pomocí Jednotného evropského aktu, který byl přijat 28. 2. 1986 v Haagu. Tento akt tvořil velký krok pro evropské právo. Bylo zde posíleno postavení Evropského parlamentu legislativními pravomocemi spolupráce a souhlas. Také byla poprvé právně zakotvena Evropská rada. U Rady bylo zase rozšířeno rozhodování o kvalifikovanou většinu. Zbývající Komise posílila vznikem tzv. komitologie.

Jak již bylo výše řečeno na konci devadesátých let se ESD potýkal se značnou přetížeností. Zejména se zaměstnaneckými žalobami, které tvořily převážnou většinu sporů před ESD. Proto vznikl SPS, který tyto zaměstnanecké žaloby převzal. Jednotným evropským aktem se tak změnila struktura evropského soudnictví, kde již nefigurovala pouze jediná soudní instance.

8.2 Soudní systém ve Smlouvě o Evropské unii

Smlouva o Evropské unii byla podepsána 7. 2. 1992 v Maastrichtu. Ve své době byla nejvýznamnější reformou evropského společenství. Byla zavedena piliřovitá struktura, kde první piliř se týkal Evropského společenství, druhý upravoval společnou zahraniční a bezpečnostní politiku a třetí vymezoval spolupráci ve věcech justice a vnitra. Na druhý a třetí piliř se však působnost ESD ani SPS téměř nevztahovala.

Maastrichtskou smlouvou bylo zavedeno evropské občanství, podmínky pro přijímání nových členů, více propracována úprava Evropské rady, ustavena zásada subsidiarity a proporcionality, byl položen základ hospodářské a měnové unie a dalších politik unie.¹¹⁰

---

¹¹⁰ TICHÝ, L., ARNOLD, R., SVOBODA, P., ZEMÁNEK, J., KRÁL, R. *Evropské právo*. Praha: C. H. Beck, 2006, s. 40-44.

Nově byla také zřízena pozice evropského ombudsmana, který však nemůže nijak zasahovat do soudního systému, ale ESD má právo jej z pozice odvolat. Stejně tak může odvolat i členy Komise. Dále bylo ustanoveno „*právo Rady kvalifikovanou většinou stanovit platy, příspěvky a důchody předsedů Soudního dvora, soudců, generálních advokátů a tajemníka Soudního dvora*“.¹¹¹

SPS se rozšířily kompetence i na rozhodování o některých žalobách předložených členskými státy nebo institucemi ES.

Dále došlo ke změnám a pokroku v řízení o porušení smlouvy členskými státy, zvláště v případě neplnění rozsudku členskými státy. Žalobu na neplatnost je nově také možno podat proti aktu Evropského parlamentu a Rady, který vydaly společně a také proti aktu Evropské centrální banky. U Evropské centrální banky má ESD také možnost rozhodovat o žalobách podaných proti ní a v rámci předběžného řízení ESD může posuzovat platnost a podávat výklad jejich aktů.¹¹²

8.3 Amsterodamská smlouva a další vývoj soudního systému

Vznik Amsterodamské smlouvy se datuje ke 2. 10. 1997. Její obsah představuje další reformu zakládacích smluv. Za cíl si kladla „*zejména připravit Evropská společenství na další rozšíření počtu členských států a současně vylepšit jejich institucionální systém*“.¹¹³

Její největší přínos je především v částečné komunitarizaci třetího pilíře, boji proti nezaměstnanosti v Evropě, posílení v rámci společné zahraniční a bezpečnostní

---

¹¹¹ SIMAN, M., SLAŠŤAN, M. *Súdný systém Európskej únie*. Bratislava: Poradca podnikateľa, spol. s r.o., 2008, s. 44-45.

¹¹² Tamtéž, s. 46.

¹¹³ TICHÝ, L., ARNOLD, R., SVOBODA, P., ZEMÁNEK, J., KRÁL, R. *Evropské právo*. Praha: C. H. Beck, 2006, s. 45.

politiky, rozšíření většinového hlasování v Radě, začlenění Schengenského *acquis*, vložení do čl. 6 Smlouvy o EU větu týkající se lidských práv nebo také v prohloubení práv evropského občana.

Soudní dvůr má právo rozhodovat, zda instituce EU dodržují základní lidská práva. V oblasti třetího pilíře může v předběžném řízení řešit platnost a výklad rámcových rozhodnutí a rozhodnutí, výklad úmluv a platnost a výklad opatření k provedení úmluv.¹¹⁴ Oproti tomu však nemůže kontrolovat postup policejních nebo jiných takových orgánů členských států.

Amsterodamská smlouva slibovala reformy institucí a přípravu na další rozšíření, tento úkol však nesplnila.¹¹⁵

8.4 Smlouva z Nice – poslední revize primárního práva

Poslední revize primárního práva byla podepsána 26. 2. 2001 v Nice a jejím hlavním úkolem bylo připravit unii na největší rozšíření s připojením deseti států.

Nicenskou smlouvou se změnila práva předsedy Komise, stejně tak jeho jmenování a celé ustavení Komise. Dále bylo posíleno hlasování kvalifikovanou většinou na úkor jednomyslnosti. Také se mění poměry hlasů v Radě, Úřední list Evropských společenství se přejmenovává na Úřední věstník Evropské unie a též i další změny týkající se politik unie.

Nejvýznamnější změny se však týkají soudních instancí. Třetina článků týkající se ESD byla revidována a vznikly dva nové.¹¹⁶ Podstatnou změnou je oddělení SPS od ESD, už tak není

---

¹¹⁴ ŠIŠKOVÁ, N., STEHLÍK, V. *Evropské právo 1 – ústavní základy Evropské unie*. Praha: Linde Praha, a.s., 2007, s. 265.

¹¹⁵ SIMAN, M., SLAŠŤAN, M. *Súdný systém Európskej únie*. Bratislava: Poradca podnikateľa, spol. s r.o., 2008, s. 52.

¹¹⁶ ZEMÁNEK, J. *Reforma soudnictví v Evropské unii. Právní rozhledy – příloha Evropské právo*, 2003, č. 7, s. 13.

SPS soudem „přičleněným“ k ESD. Také bylo zrušeno rozhodnutí, kterým byl zřízen SPS a nově je SPS přímo včleněn do zakládajících smluv. Byl stanoven počet soudců SPS a možnost generálních advokátů napomáhat mu. Dále smlouva z Nice umožnila vznik specializovaných soudních senátů, které by byly připojeny k SPS a jejich pravomoc by spočívala ve zvláštních oblastech evropského práva.¹¹⁷ Ty může ustanovit Rada po konzultaci s Evropským Parlamentem a ESD. Konečně také může SPS v určitých oblastech stanovených statutem rozhodovat o předběžných otázkách¹¹⁸, ve výjimečných případech je zde možnost přezkumu u ESD. SPS je stále příslušný rozhodovat v řízeních zahájených jednotlivci, „takže myšlenka soustředit k němu všechny přímé žaloby se nenaplnila.“¹¹⁹

ESD si stále zachovává individualitu v řízeních podanými členskými státy, institucemi nebo Evropskou centrální bankou. Pouze některé pravomoci přesunula Rada na SPS, a to v určitých žalobách na neplatnost a pro nečinnost podaných členskými státy. „*Delegace se týkala přibližně 5% sporné agendy před Soudním dvorem.*“¹²⁰ U ESD je nově možnost řízení i bez předložení stanoviska generálního advokáta, a to především ve věcech, které neobsahují nový právní problém. Více však tyto změny nabyly až s přijetím nového Protokolu a Statutu Soudního dvora.¹²¹

Smlouva z Nice, stejně jako předchozí smlouvy, nesplnila vše, co slibovala. Ale určité zásadní změny týkající se tří

---

¹¹⁷ ZBÍRAL, R. *Institucionální rámec Evropské unie. Právně-politologický přehled.* Praha: Linde Praha, a.s., 2007, s. 149-150.

¹¹⁸ Např. tím mohou být otázky ochrany práv duševního vlastnictví.

¹¹⁹ ZEMÁNEK, J. *Reforma soudnictví v Evropské unii. Právní rozhledy - příloha Evropské právo,* 2003, č. 7, s. 13.

¹²⁰ PÍTROVÁ, L., POMAHAČ, R. *Průvodce judikaturou evropského soudního dvora.* 4. díl. Praha: Linde Praha, a.s., 2006, s. 24.

¹²¹ SIMAN, M., SLAŠŤAN, M. *Súdny systém Európskej únie.* Bratislava: Poradca podnikateľa, spol. s r.o., 2008, s. 56.

oblastí přinesla, „a sice dalšího rozšiřování, úzké spolupráce a soudnictví.“¹²²

Na jejím základě vznikl rozhodnutím Rady 2. 11. 2004 Soud pro veřejnou službu, jenž je příslušný rozhodovat o sporech z veřejné služby EU.

8.5 Evropské soudnictví v Ústavní smlouvě

Dalším krokem v radikální reformě primárního práva se měla stát Smlouva o Ústavě pro Evropu, která byla podepsána v Římě 29. 10. 2004. Tato smlouva měla za cíl „sjednotit dosavadní primární právo Unie do jednoho dokumentu a učinit fungování Unie a její aktivity průhlednější pro veřejnost.“¹²³ Avšak po odmítavém referendu ve Francii a Nizozemsku, tak Ústavní smlouva skončila neúspěchem.

Ústavní smlouva ovšem nevytyčila žádné specifické postupy pro reformu evropského soudnictví.¹²⁴ Poukazuje především na nesoulad názvů používaných pro jednotlivé soudy, a tak nově označuje Soudní dvůr skládající se ze Soudního dvora Evropské unie, Tribunálu a specializovaných soudů. K přejmenování SPS dochází zejména z toho důvodu, že SPS už neřeší věci pouze jako první instance, ale funguje také jako odvolací soud pro specializované soudy. Touto změnou dojde „k větší strukturovanosti soudní soustavy na komunitární úrovni“¹²⁵.

Jednou z reforem by bylo zrušení pilířovité struktury EU, tím by se tedy působnost Soudního dvora vztahovala i na dnešní třetí pilíř, pouze výjimka by zůstala u společné zahraniční a

---

¹²² TICHÝ, L., ARNOLD, R., SVOBODA, P., ZEMÁNEK, J., KRÁL, R. *Evropské právo*. Praha: C. H. Beck, 2006, s. 52.

¹²³ ZBÍRAL, R. *Institucionální rámec Evropské unie. Právně-politologický přehled*. Praha: Linde Praha, a.s., 2007, s. 198.

¹²⁴ ZEMÁNEK, J. *Reforma soudnictví v Evropské unii. Právní rozhledy - příloha Evropské právo*, 2003, č. 7, s. 16.

¹²⁵ ŠIŠKOVÁ, N., STEHLÍK, V. *Evropské právo 1 - ústavní základy Evropské unie*. Praha: Linde Praha, a.s., 2007, s. 160.

bezpečnostní politiky.¹²⁶ Složení soudců a generálních advokátů by zůstalo nezměněno.

Další novinkou této smlouvy je specializovaný výbor, jenž by byl poradním orgánem při jmenování nových soudců ESD, SPS a generálních advokátů. Skládal by se ze sedmi členů tvořených bývalými soudci ESD, SPS, národních soudů nebo generálních advokátů. Jednoho člena by také navrhoval Evropský parlament, čímž by tak poprvé získal možný vliv na složení soudců.¹²⁷ Dále se také zjednodušuje postup Komise u žaloby na porušení povinnosti členským státem, kdy již nemusí vydávat odůvodněné stanovisko, ale může rovnou podat návrh Soudnímu dvoru.¹²⁸

Ačkoliv tyto změny nejsou nijak rozsáhlé, mohou být chápány jako další krok k reformě soudnictví, které bylo zahájeno Smlouvou z Nice.

8.6 Lisabonská smlouva

Lisabonská smlouva (nebo také Reformní smlouva) byla podepsána 13. 12. 2007 v Lisabonu. Oproti Ústavní smlouvě, která měla nahradit stávající smlouvy, Lisabonská smlouva dosavadní smlouvy pouze pozmění.

S Ústavní smlouvou se shoduje v jednotné právní subjektivitě EU. Lisabonská smlouva nově dává Listině základních práv a svobod právní závaznost. Ta v Ústavní smlouvě působila pouze jako politická deklarace. Nyní však již není součástí samotné smlouvy, ta na ni pouze odkazuje. Právní závaznost této listiny se však nevztahuje na všechny občany států, jež Lisabonskou smlouvu ratifikovaly. Výjimku při

---

¹²⁶ SIMAN, M., SLAŠŤAN, M. *Súdný systém Európskej únie*. Bratislava: Poradca podnikateľa, spol. s r.o., 2008, s. 63.

¹²⁷ ZBÍRAL, R. *Institucionální rámec Evropské unie. Právně-politologický přehled*. Praha: Linde Praha, a.s., 2007, s. 209.

¹²⁸ ZEMÁNEK, J. *Reforma soudnictví v Evropské unii. Právní rozhledy - příloha Evropské právo*, 2003, č. 7, s. 17.

ratifikaci si prosadila Velká Británie a Polsko, kde se Listina základních práv a svobod nebude vztahovat na jejich občany.

Dále se Evropský ministr zahraničí přejmenuje na Vysokého představitele Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku. A Ústavní smlouvou zavádějící označení zákon a rámcový zákon se zpátky změni na označení nařízení, směrnice a rozhodnutí.¹²⁹

Co se týče reformy soudnictví navržené v Ústavní smlouvě, tak v Lisabonské zůstane nepozměněna. Tedy Lisabonská smlouva počítá s vymezením pojmu Soudní dvůr, zrušením pilířovité struktury EU a především s ponecháním poradního výboru, jenž je v rámci soudnictví nejznatelnější novinkou.

Stejně tak jako Ústavní smlouva již byla i Lisabonská smlouva odmítnuta v referendu, a to v Irském. Dvacet tři členských zemí již Lisabonskou smlouvu ratifikovaly. Zatím nejasná situace ohledně ratifikace je v Německu, Polsku, Irsku a České republice. Kritikové smlouvy argumentují tím, že Lisabonská smlouva pouze představuje kosmetickou úpravu neschválené Ústavní smlouvy.¹³⁰

8.7 Další návrhy na reformu evropského soudnictví

Jak jsem již v úvodní kapitole zmínila, evropské soudnictví se potýká se značnými problémy a je potřeba jeho reforma. Dalo by se říci, že tato reforma probíhá již od roku 1989 a s každou další revizí zřizovacích smluv je snaha o její prohloubení. Jak je vidět v předešlých kapitolách, tak ne vždy je revize primárního práva úspěchem i pro praxi.

---

¹²⁹ SIMAN, M., SLAŠŤAN, M. *Súdný systém Európskej únie*. Bratislava: Poradca podnikateľa, spol. s r.o., 2008, s. 64.

¹³⁰ ADÁMKOVÁ, A. *Lisabonská smlouva* [online]. Český rozhlas, 3. 12. 2008. [citováno 3. 4. 2009]. Dostupné z <<http://www.rozhlas.cz/evropskaunie/lisabonskasmouva/zprava/522108>>

Evropské soudnictví slouží především k ochraně občanů EU, členských států a Unie. Je tedy nutné, aby drželo krok s vývojem celé Unie. A to nejenom z důvodu rozšiřování Unie, ale i s množstvím agendy, která Soudnímu dvoru přísluší. Požadavkem je také větší „transparentnost, srozumitelnost a přístupnost rozhodování z hlediska veřejnosti, včetně účinného vynucování rozsudků“.¹³¹

Nejvíce diskutovanou oblastí je v současnosti problematika předběžné otázky, především její délka řízení. Ta se řadí se svými průměrnými bezmála 20 měsíci k nejdéle probíhajícím řízením¹³². Nejvíce návrhů na reformu soudnictví se tudíž zabývá samotnou modifikací předběžné otázky.

Jedním z návrhů zabývajících se reformou předběžné otázky je redukovat právo národních soudů výhradně na ty soudy, proti jejichž rozhodnutí již není možno opravného prostředku ve vnitrostátním právu. Tohoto kroku bylo dosaženo v trestněprávní oblasti tzv. opt-in systémem, ke kterému již přistoupilo 17 členských států (včetně ČR).¹³³

Další úvahou v této oblasti je, aby přímo vnitrostátní soud navrhl v předběžné otázce „odůvodněné znění její odpovědi.“¹³⁴ Zde vyvstává otázka, na kolik je odborná způsobilost vnitrostátních soudců v oblasti evropského práva rozsáhlá, aby soudci tento úkol zvládli. Neméně zajímavým je také návrh, kde se s předběžnou otázkou počítá až v odvolání.

---

¹³¹ ZEMÁNEK, J. *Reforma soudnictví v Evropské unii. Právní rozhledy - příloha Evropské právo*, 2003, č. 7, s. 10.

¹³² *Soudní dvůr Evropských společenství. Výroční zpráva 2007 - Přehled činnosti Soudního dvora, Soudu prvního stupně Evropských společenství a Soudu pro veřejnou službu Evropské unie*. Lucemburk: Úřad pro úřední tisky Evropských společenství, 2008, s. 92.

¹³³ ŠLOSARÍK, I. *Reforma soudního systému EU podle Lisabonské smlouvy ... a bez ní*. *Jurisprudence*, 2008, č. 6, s. 20.

¹³⁴ ZEMÁNEK, J. *Reforma soudnictví v Evropské unii. Právní rozhledy - příloha Evropské právo*, 2003, č. 7, s. 12.

Tady by také mohl nastat problém s možností oddalování nabytí právní moci, ne však vždy z důvodu potřeby předběžného opatření.

Více než polovinu všech řízení u ESD v roce 2007 tvořila řízení o předběžných otázkách.¹³⁵ Je tedy zřejmé, že ESD je tímto typem řízení velmi zatížen. V návrzích reformy evropského soudnictví se objevují také úvahy o směřování všech předběžných otázek k SPS. S tím, že by zde byla možnost odvolání nebo přímo delegace složitějších věci k ESD. Nebo také radikální krok, jímž by bylo zřízení soudů ve členských státech, které by byly příslušné pro rozhodování o předběžných otázkách.¹³⁶ Jednou z možností by také mohlo být přenechání veškerých žalob SPS, aby se mohl ESD plně soustředit na řízení o předběžných otázkách.

*„Fungování předběžné otázky může ovlivnit i samotný ESD změnou svého výkladu současných pravidel pro pokládání předběžných otázek.“*¹³⁷ Nebo také častějším využití zrychleného řízení, které bylo ustanoveno do Jednacího řádů ESD již v roce 2000. Příčinou méně častého využití jsou především přísná kritéria pro povolení tohoto řízení a tím tedy i malý počet podaných žádostí. Tuto žádost je od roku 2007 nově možno podat ve sporech trestněprávních, v oblasti vízové, azylové a přistěhovalecké politiky.¹³⁸ Ať tak nebo tak, doufejme, že jakákoliv změna vedoucí k zmírnění náporu Soudního dvora bude přínosem.

---

¹³⁵ *Soudní dvůr Evropských společenství. Výroční zpráva 2007 - Přehled činnosti Soudního dvora, Soudu prvního stupně Evropských společenství a Soudu pro veřejnou službu Evropské unie.* Lucemburk: Úřad pro úřední tisky Evropských společenství, 2008, s. 93.

¹³⁶ ZEMÁNEK, J. *Reforma soudnictví v Evropské unii. Právní rozhledy - příloha Evropské právo*, 2003, č. 7, s. 12.

¹³⁷ ŠLOSARÍK, I. *Reforma soudního systému EU podle Lisabonské smlouvy ... a bez ní.* *Jurisprudence*, 2008, č. 6, s. 20.

¹³⁸ Tamtéž, s. 21.

Odlehčení Soudnímu dvoru by též mohlo přinést zřízení dalšího specializovaného soudu. Tím by měl být po Soudu pro veřejnou službu Soud pro patenty Společenství. Tento návrh Komise je z roku 2000, avšak dosud nebyl schválen. Hlavní náplní tohoto soudu by bylo „řešení sporů vyplývající z patentových práv Společenství“¹³⁹. Soud by se skládal ze sedmi soudců s funkčním obdobím šesti let, kteří by tvořili senáty po třech soudcích.¹⁴⁰ Odvolání by bylo možné, stejně jako u Soudu pro veřejnou službu, k SPS. Soud pro patenty Společenství by měl být schválen spolu s patentem Společenství.

Další myšlenkou v této oblasti je rozšíření počtu generálních advokátů¹⁴¹, k čemuž může přistoupit sám Soudní dvůr, výhradně s odsouhlasením všemi členskými státy. Rovněž návrh směřování všech přímých žalob k SPS s možností odvolání k ESD je jistě taktéž zajímavým.¹⁴²

Jak z výše uvedeného vyplývá, návrhů na úpravu evropského soudnictví je mnoho. Především v oblasti předběžného řízení, které je také nejdiskutovanější oblastí pro reformu. Dle mého názoru stojí mnoho z těchto inovací za promyšlení a popřípadě také uvedení do reality. Zejména dokončení myšlenky evropského patentu a specializovaného soudu na tuto problematiku. Stejně tak i ponechání předběžných otázek ESD a směřování ostatních žalob k SPS (kromě těch, pro které je příslušný Soud pro veřejnou službu).

---

¹³⁹ ZBÍRAL, R. *Institucionální rámec Evropské unie. Právně-politologický přehled*. Praha: Linde Praha, a.s., 2007, s. 151.

¹⁴⁰ SOUDKOVÁ, R. *Soudní systém patentu Společenství a soudní systém evropského patentu* [online]. Úřad průmyslového vlastnictví [citováno 18. 2. 2009]. Dostupný z

http://isdvap1.upv.cz/pls/portal30/docs/FOLDER/PDF_DOKUMENTY/SOUDKOVA.PDF

¹⁴¹ ŠLOSAŘÍK, I. *Reforma soudního systému EU podle Lisabonské smlouvy ... a bez ní*. Jurisprudence, 2008, č. 6, s. 19.

¹⁴² BÚRCA, G., WEILER, J. H. H. *The European Court of Justice*. New York: Oxford University Press, 2001, s. 193-195.

9 Význam judikatury SPS pro rozvoj komunitárního práva

V této poslední kapitole bych se ráda zaměřila na význam judikatury SPS a na jeho nejvýznamnější rozsudky. Charakteristickým rysem judikatury evropského soudnictví je, že tvoří důležitou část komunitárního práva. Především z toho důvodu, že samotné komunitární právo dává možnost Soudnímu dvoru dotvářet jej, prohlubovat a také formulovat zcela nové věci.

I v případě judikatury mezi soudy existuje určitá hierarchie. SPS je vázán judikaturou ESD, je po něj klíčovým zdrojem při svém rozhodování. Ale má také právo „judikovat v rozporu s jeho rozhodnutím“¹⁴³. Bezesporu tím nejvýznamnějším rozsudkem, ve kterém se odchýlil od názoru ESD, je Jégo-Quéré¹⁴⁴. I v mnohých dalších byl jeho názor odlišný než ESD, např. v případě Unión de Pequeños Agricultores¹⁴⁵. Tyto dva případy bych ráda přiblížila více.

9.1 Případ Unión de Pequeños Agricultores

Španělské sdružení malých zemědělských podniků Unión de Pequeños Agricultores (dále jen UPA) napadlo nařízení Rady u SPS o zřízení společné organizace trhu s oleji a tuky, které značně pozměnilo poměry na trhu s olivovým olejem. SPS zde shledal žalobu za nepřipustnou. Argumentoval zde především tím, že UPA dostatečně neprokázalo, že by bylo napadeným nařízením osobně dotčeno více než jiné subjekty, které se vyskytují na stejném trhu. Pro SPS rovněž nebylo ani podstatné to, zda má žalobce ve vnitrostátním právu možnost podat opravný prostředek či ne.

---

¹⁴³ ŠIŠKOVÁ, N., STEHLÍK, V. *Evropské právo 1 - ústavní základy Evropské unie*. Praha: Linde Praha, a.s., 2007, s. 112.

¹⁴⁴ C-263/02 P Jégo-Quéré & Cie SA v. Commission [2004] ECR I-3425.

¹⁴⁵ C-50/00 P Unión de Pequeños Agricultores v. Council [2002] ECR I-6677.

UPA proti usnesení SPS podalo opravný prostředek k ESD, ve kterém se odvolávalo na nerespektování práva efektivitativy v případě prohlášení nepřipustnosti. Dále UPA poukazovalo na nedostačující odůvodnění a možnost porušení základního práva na účinnou soudní ochranu. Naopak Rada a Komise se přikláněly k zjevné nepřipustnosti opravného prostředku, a to především ze zřejmé neexistence právního zájmu UPA.

ESD však opravný prostředek připustil s tím, že projednání věci může mít pro UPA prospěch. UPA se nadále odkazovalo na nemožnost podání opravného prostředku v rámci vnitrostátního práva a tím i podání předběžné otázky v příslušné věci. Zároveň i na nemožnost porušení dotčených částí nařízení, a popřípadě odvolání se na uloženou sankci s neplatností. Také je nutné dle UPA posoudit, zda v tomto případě existuje nějaký jiný právní prostředek ochrany. Pokud neexistuje, tak je potřeba považovat tuto žalobu za přípustnou.

Rada a Komise, ale tvrdily opak, že přípustnost žaloby na neplatnost není dána podmínkou neexistence opravného prostředku v rámci vnitrostátního práva. Pokud však není tento subjekt napadeným aktem osobně a bezprostředně dotčen. Komise také zpochybňovala tvrzení UPA o neexistenci vnitrostátního opravného prostředku. Také však Rada a Komise odkazovala na judikaturu ESD, dle které je možno, aby se obecný akt mohl za určitých podmínek dotýkat fyzických nebo právnických osob. Ohledně dalšího prostředku ochrany práv fyzických a právnických osob je zde možnost uplatnit neplatnost formou procesní námítky nebo přimět vnitrostátní soud, aby podal předběžnou otázku. Tím tedy není přípustné se dovolávat neplatnosti toho nařízení u Soudního dvora. Rovněž SPS jednal

správně, když uznal žalobu za nepřípustnou. Proto ESD opravný prostředek zamítnul.¹⁴⁶

9.2 Příklad Jégo-Quééré

Francouzská společnost Jégo-Quééré & Cie, která se zabývala rybolovem, napadla žalobou na neplatnost u SPS nařízení Komise. Toto nařízení určovalo použití sítí s jinou velikostí ok, které by byly ohleduplnější k životnímu prostředí. SPS tuto žalobu připustil i navzdory námitky Komise, která se odvolávala na nepřípustnost žaloby. Komise především odkazovala na obecnou působnost, jež nařízení má a tudíž se nelze dovolávat jeho zrušení. Jégo-Quééré oponovala, že toto nařízení znevýhodňuje pouze ji jako jedinou společnost pravidelně lovicí v této oblasti, proto nařízení nemůže mít obecnou působnost.

SPS však prohlásil, že Jégo-Quééré nemusí být jedinečně dotčena napadeným nařízením, nýbrž postačí běžné dotčení. Na to Komise proti rozhodnutí SPS podala opravný prostředek k ESD, ve kterém tvrdila, že se SPS dopustil právní chyby. Argumentovala zejména tím, že právo na účinnou soudní ochranu nelze nahradit právem napadnout individuální žalobou akt s obecnou působností. Jégo-Quééré se zase odvolávala na právem účinnou soudní ochranu, dle článků 6 a 13 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, a také na to, že neexistuje národní opravný prostředek.

ESD dvůr zrušil rozsudek SPS a žalobu společnosti Jégo-Quééré označil za nepřípustnou. V odůvodnění k rozsudku podotknul, že v případě nemožnosti napadnout akt s obecnou působností je možno se dovolávat práva u národního soudu, který se může v rámci předběžné otázky obrátit na Soudní dvůr.

---

¹⁴⁶ TÝČ, V. KŘEPELKA, F. NOVÁK, D. *Soudnictví v institucionální struktuře Evropské unie*. Edice učebnic č. 374. Brno: Masarykova univerzita, 2006, s. 69-70.

Ohledně obecné působnosti dotčeného nařízení ESD argumentoval svojí definicí osobního dotčení z případu Plaumann: „*Fyzické nebo právnické osoby mohou být opatřením osobně dotčeny jen tehdy, pokud se jich týká z důvodu jejich určitých zvláštních vlastností nebo jejich faktických poměrů, které je odlišují ode všech ostatních osob a individualizují je podobným způsobem jako adresáta*“¹⁴⁷. Také to, že Jégo-Quéré je jedinou společností, která je nařízením znevýhodněna neznamená, že je osobně dotčena.¹⁴⁸

9.3 Význam neprivilegovaných žalobců v žalobě na neplatnost před SPS

Žaloby na neplatnost fyzických a právnických osob před soudy EU jsou hojně probírány. Zejména z toho důvodu, že zde existuje spousta omezujících podmínek, aby se svého práva dovolali. Zásadní význam v této problematice má judikatura ESD a SPS. Tito neprivilegovaní žalobci¹⁴⁹, tedy fyzické a právnické osoby, uplatňují své právo nejprve u SPS. Popřípadě u ESD, pokud rozhoduje o opravném prostředku. Jak jsem již zmínila v úvodu k této kapitole, mnohdy se tyto dva soudy ve svém rozhodnutí neshodnou. Zajímavé je také někdy hledisko generálního advokáta na daný případ, které se často od konečného rozhodnutí ESD odlišuje.¹⁵⁰

---

¹⁴⁷ 25/62 Plaumann & Co. v. Komise [1963] ECR 107.

¹⁴⁸ PÍTROVÁ, L., POMAHAČ, R. *Průvodce judikaturou evropského soudního dvora*. 4. díl. Praha: Linde Praha, a.s., 2006, s. 37-47.

¹⁴⁹ Opakem neprivilegovaných žalobců jsou privilegovaní, mezi ně patří: členské státy, Evropská komise, Evropský parlament a Rada. Dále ještě existují polo-privilegovaní (nebo také semiprivilegovaní), kterými je Účetní dvůr a Evropská centrální banka. Lisabonská smlouva počítá také se zařazením Výboru regionů do polo-privilegovaných žalobců.

¹⁵⁰ ŠLOSARČÍK, I. *Postavení neprivilegovaných subjektů v žalobě na neplatnost před soudy Evropské unie - současný stav, trendy a implikace pro Českou republiku* [online]. Institut pro evropskou politiku EUROPEUM, únor 2004.

Možnost fyzických a právnických osob domáhat se svého práva mají dle čl. 230 odst. 4 Smlouvy o ES. Dle něj se mohou domáhat před soudy přezkoumání rozhodnutí a také i nařízení, tedy opatření s právně závaznými účinky. Oproti tomu však dosud soudy nepřiznaly právo fyzickým a právnickým osobám dovolávat se přezkumu vůči směrnici. Rovněž tak nelze napadnout akt, který pouze potvrzuje dřívější konečné rozhodnutí. Právo podat žalobu na neplatnost vůči rozhodnutí, tak i nařízení je závislé na splnění podmínek daných čl. 230 odst. 4 Smlouvy o ES. Předpokladem pro podání žaloby musí být to, že akt je určen osobě, která se práva u soudu dovolává nebo osobě jiné, ale pouze pokud se jí tento akt bezprostředně a osobně dotýká. Dalším kritériem, které vyplývá z judikatury SPS a ESD, je navrhovatelův zájem na zrušení napadeného aktu.¹⁵¹

Otázka však nastává, co vše spadá do výkladů pojmů „bezprostřední a osobní dopad“ v případě, že rozhodnutí není adresováno přímo navrhovateli. Co se týče bezprostředního účinku je jej možno z judikatury ESD rozšířit jako akt, který „*musí přímo, nezprostředkovaně ovlivnit právní situaci dotčené osoby, aniž by osoba, které je adresován, měla možnost uvážení nebo modifikace*“¹⁵². Podmínka osobního dotčení již byla v judikatuře ESD častokrát zmíněna, proto se ESD uchýlil k definici, kterou použil v případě Plaumann a poté ji nesčetněkrát opakoval. Tato definice osobního dotčení je však

---

[citováno 27. 2. 2009]. Dostupný z http://www.europeum.org/doc/arch_eur/ISlosarcik_clanek_pro_EMP.pdf

¹⁵¹ PROCHÁZKA, R., ČORBA, J. *Právo Európskej únie. (Vybrané otázky pre právnu prax)*. Žilina: Poradca podnikateľa, spol. s r.o., 2007, s. 170.

¹⁵² BOBEK, M. *Individuální žalobci před Evropským soudním dvorem; několik zamyšlení nad aktuálním vývojem. Právní rozhledy - příloha Evropské právo*, 2003, č. 6, s. 3.

často kritizována jako „příliš restriktivní“¹⁵³ a také rigidní zvláště proto, že od vydání rozsudku Plaumann, tedy od roku 1963 nedošlo v této oblasti k žádné novelizaci.

Tento problém se také odrazil ve výše popisovaných rozsudcích, Unión de Pequeños Agricultores a Jégo-Quéré. Kde došlo k velmi rozdílným názorům ESD a generálního advokáta Jacobse¹⁵⁴. Ten se přiklonil k reformě striktního čl. 230 odst. 4 Smlouvy o ES, a to zejména z důvodu neudržitelné situace. Poukazoval zde hlavně na nemožnost fyzických a právnických osob klást odpor vůči komunitárnímu právu, stejně tak se tohoto práva dovolávat u národních soudů. V případě nepovolení přípustnosti ESD či SPS je jejich jedinou možností porušení práva, jež bude následně potrestáno uložením sankce a teprve poté možností fyzické nebo právnické osoby uplatnit námitku neplatnosti a dožadovat se zahájení řízení o předběžné otázce.¹⁵⁵

Tento postup je ovšem zcela neúnosný a značně neefektivní, následkem dochází k zdlouhavosti řízení spojené mnohdy s nejistotou přezkumu. SPS také podotkl, že „neexistuje žádná jiná procedurální cesta pro vypořádání se s opatřeními EU, která by substituovala přímou žalobu“¹⁵⁶. Jacobse tak navrhl nové vymezení osoby dotčené, ke kterému se přiklonil i SPS

---

¹⁵³ ŠLOSARČÍK, I. *Postavení neprivilegovaných subjektů v žalobě na neplatnost před soudy Evropské unie - současný stav, trendy a implikace pro Českou republiku* [online]. Institut pro evropskou politiku EUROPEUM, únor 2004 [citováno 27. 2. 2009]. Dostupný z <http://www.europeum.org/doc/arch_eur/ISlosarcik_clanek_pro_EMP.pdf>

¹⁵⁴ Více viz CRAIG, P., BÚRCA, G. *EU Law: Text, Cases and Materials*, 4th edition. Oxford: Oxford University Press, 2008, s. 521-525.

¹⁵⁵ BOBEK, M. *Individuální žalobci před Evropským soudním dvorem; několik zamyšlení nad aktuálním vývojem*. Právní rozhledy - příloha Evropské právo, 2003, č. 6, s. 4-5.

¹⁵⁶ ŠTURMA, P. *Vztah Evropské úmluvy o lidských právech a evropského práva* [online]. Česká advokátní komora [citováno 14. 3. 2008]. Dostupný z <old.cak.cz/1250/akomora/VztahEvropskeUmluvyEvropskehoPrava.rtf>

v případě Jégo-Quéré. Jeho návrh osoby dotčené zní následovně: „K zajištění účinné soudní ochrany by proto fyzická nebo právnická osoba měla být pokládána za osobně dotčenou obecným komunitárním opatřením, které se jí bezprostředně dotýká, jestliže toto opatření má nepochybně a s okamžitým účinkem vliv na její právní poměry tím, že omezuje její práva nebo ukládá povinnosti.“¹⁵⁷

ESD k případné reformě podotknul, že tento návrh na změnu podmínek pro fyzické a právnické osoby může vzejít pouze od členských států a ne od ESD.¹⁵⁸ Oproti tomu Šlosarčík vidí změnu přístupu k neprivilegovaným navrhovatelům dvojím způsobem. První možností je výslovná změna primárního práva EU či druhý způsob, jenž poukazuje na změnu výkladu současného práva ESD. Postupným tlakem „v podobě opakovaných stanovisek generálních advokátů a zejména vliv Charty základních práv EU“¹⁵⁹ může být změny v přístupu k neprivilegovaným žalobcům dosaženo.

Větší význam neprivilegovaných žalobců především přinesl SPS v již zmiňovaném rozsudku Jégo-Quéré, kde rozšířil jejich přístup k soudům Společenství. „Ve znamení Charty lidských práv soud rozhodl, že koncept individuálního zájmu podle čl. 230 odst. 4 Smlouvy ES nemá již více být interpretován

---

¹⁵⁷ PÍTROVÁ, L., POMAHAČ, R. *Průvodce judikaturou evropského soudního dvora*. 4. díl. Praha: Linde Praha, a.s., 2006, s. 43.

¹⁵⁸ BOBEK, M. *Individuální žalobci před Evropským soudním dvorem; několik zamyšlení nad aktuálním vývojem*. *Právní rozhledy - příloha Evropské právo*, 2003, č. 6, s. 7.

¹⁵⁹ ŠLOSARČÍK, I. *Postavení neprivilegovaných subjektů v žalobě na neplatnost před soudy Evropské unie - současný stav, trendy a implikace pro Českou republiku* [online]. Institut pro evropskou politiku EUROPEUM, únor 2004. [citováno 27. 2. 2009]. Dostupný z <http://www.europeum.org/doc/arch_eur/ISlosarcik_clanek_pro_EMP.pdf>

způsobem, který omezuje práva jednotlivců napadnout rozhodnutí EU na výjimečné případy.“¹⁶⁰

9.4 Další příklady rozsudků SPS a jejich význam

Nejen ve výše uvedených rozsudcích přispěl SPS svými názory k rozvoji komunitárního práva. Za svoji působnost rozhodl nespočet případů, jak těch hodně významných, tak i méně nedůležitých. V této části bych chtěla zmínit několik rozsudků, jež jsou něčím zajímavé či přináší něco nového.

9.4.1 Rozsudky SPS v oblasti lidských práv

SPS ve svých rozsudcích často odvolává na ochranu lidských práv, v pozdějších rozsudcích také na Chartu základních práv EU. Již v počátcích své práce se SPS potýkal se žalobami, jež se týkaly lidských práv. Bylo to např. v odvolání X v. Komise¹⁶¹ proti SPS z důvodu porušení práv na soukromí, které je konstatováno v čl. 8 Evropské úmluvy o lidských právech. ESD konstatoval, že právo na soukromí je chráněno právním řádem Společenství a též zahrnuje i právo na utajení zdravotního stavu. K omezení základních práv může dojít pouze na základě obecného zájmu a nesmí být takto zasažena samotná podstata chráněného práva.¹⁶²

V případě *Mayr-Melnhof Kartongesellschaft mbH v. Komise*¹⁶³ SPS řekl, že nemůže aplikovat Evropskou úmluvu o ochraně lidských práv a základních svobod na soutěžní právo, jež přezkoumává. A to z důvodu, že tato úmluva není součástí

---

¹⁶⁰ ŠTURMA, P. *Vztah Evropské úmluvy o lidských právech a evropského práva* [online]. Česká advokátní komora [citováno 14. 3. 2008]. Dostupný z <old.cak.cz/1250/akomora/VztahEvropskeUmluvyEvropskehoPrava.rtf>

¹⁶¹ C-404/92 X v. Komise [1994] ECR I-4737.

¹⁶² PÍTROVÁ, L., POMAHAČ, R. *Průvodce judikaturou evropského soudního dvora*. 3. díl. Praha: Linde Praha, a.s., 2005, s. 59-63.

¹⁶³ T-347/94 *Mayr-Melnhof Kartongesellschaft mbH v. Komise* [1998] ECR II-01751.

komunitárního práva. Avšak jeho inspirací v oblasti lidských práv jsou ústavní tradice společné pro členské státy a mezinárodní smlouvy, k nimž se členské státy zavázaly. O Evropské úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod se vyjádřil, že v tomto případě má zvláštní význam.

Dále v případě SCK a FNK v. Komise¹⁶⁴ judikoval o právu na spravedlivý proces, které je součástí obecných principů práva, jejichž ochranu Soud zajišťuje.

Ve výroku v rozsudku Mannesmannröhren-Werke AG v. Komise¹⁶⁵ zase SPS podotknul, že Charta základních práv EU, jež byla prohlášena Evropským parlamentem, Radou a Komisí 7. 12. 2000, nemůže mít žádné důsledky pro ustanovení přijaté před tímto datem.

V dalším rozsudku však již SPS odkazoval na Chartu základních práv EU, a to v případě Max-mobil telekommunikation Service GmbH v. Komise¹⁶⁶. Zabýval se zde právem na dobrou správu a právem na účinnou právní ochranu a spravedlivý proces (články 41 a 47 Charty). Vyjádřil se, že tyto práva spolu souvisí a patří k obecným principům, které jsou SPS utvrzovány. Na čl. 47 SPS také odkazoval v již zmiňovaném rozsudku Jégo-Quééré nebo také v rozsudku Philip Morris International, Inc a další v. Komise^{167, 168}.

9.4.2 Rozsudky SPS v soutěžním právu

Soutěžní právo je jednou z oblastí, jež má SPS ve své kompetenci. Hodně z žalob, které se k SPS dostanou, jsou na

---

¹⁶⁴ T-213/95 a 18/96 SCK a FNK v. Komise [1997] ECR II-1739.

¹⁶⁵ T-112/98 Mannesmannröhren-Werke AG v. Komise [2001] ECR II-729.

¹⁶⁶ T-54/99 Max-mobil telekommunikation Service GmbH v. Komise [2002] ECR II-313.

¹⁶⁷ T-377, 379, 380/00 a 260, 272/01 Philip Morris International, Inc a další v. Komise [2003] ECR II-1.

¹⁶⁸ OUTLÁ, V., HAMERNÍK, P., BAMBAS, J. *Judikatura Evropského soudního dvora*. Plzeň: Aleš Čeněk, s.r.o., 2005, s. 288-289.

ochranu hospodářské soutěže, a to především z důvodu spojování podniků nebo snahy o zneužití dominantního postavení. Některé z nich bych zde chtěla zmínit.

Např. v rozsudku Bayer AG v. Komise¹⁶⁹, který se týkal dokázání neexistence kartelové dohody, SPS konstatoval, že jednostranné jednání podniku na straně výrobce nespadá pod zákaz, jenž je upravený v čl. 81 odst. 1 Smlouvy o ES (např. sdružení podniků nebo jednání ve shodě). Také SPS se zásadně neslučoval s argumentací Komise, která tvrdila, že k prokázání existence takové dohody mezi podniky postačí zjistit, že strany pokračují ve svých obchodních vztazích.¹⁷⁰

Další spor, jenž se týkal spolupracujících společností, které pracují v oblasti dálkového vytápění¹⁷¹ a které se odvolávaly proti výši udělených pokut. SPS zde judikoval, že ze sdělení o spolupráci nelze vyvodit, že toto sdělení mohlo založit legitimní očekávání ohledně metody výpočtu nebo úrovně výše pokut.¹⁷²

Zajímavý je také rozsudek ve věci Laurent Piau v. Komise¹⁷³ týkající se činnosti agentů hráčů ve fotbale. Kde SPS zřetelně poukazuje na to, že oblast sportu také podléhá regulaci evropského soutěžního práva v případě, že jde o výkon hospodářské činnosti. Fotbalové kluby jsou zde chápány jako podniky, jež vykonávají hospodářskou činnost.¹⁷⁴

---

¹⁶⁹ T-41/96 Bayer AG v. Komise [2000] ECR II-3383.

¹⁷⁰ PÍTROVÁ, L., POMAHAČ, R. *Průvodce judikaturou evropského soudního dvora*. 4. díl. Praha: Linde Praha, a.s., 2006, s. 198-204.

¹⁷¹ Spojené věci T-21/99 [2002] ECR II-1681, T-9/99 [2002] ECR II-1487, T-17/99 [2002] ECR II-1647, T-23/99 [2002] ECR II-1705, T-15/99 [2002] ECR II-1613, T-16/99 [2002] ECR II-1633, T-31/99 [2002] ECR II-1881.

¹⁷² PÍTROVÁ, L., POMAHAČ, R. *Průvodce judikaturou evropského soudního dvora*. 4. díl. Praha: Linde Praha, a.s., 2006, s. 204-211.

¹⁷³ T-193/02 Laurent Piau v. Komise [2005] ECR II-209.

¹⁷⁴ ČIHULA, T. *Laurent Piau - pravidla FIFA o činnosti agentů hráčů nejsou v rozporu s komunitárním soutěžním právem*. Jurisprudence, 2005, č. 4, s. 53-55.

Také případ MyTravel Group plc v. Komise¹⁷⁵ stojí za zmínku, kde se jednalo o náhradu škody. SPS však náhradu škody nepřiznal s odůvodněním, že ačkoli Komise porušila příslušné právní předpisy a Soud dříve její rozhodnutí zrušil, porušení nejsou dostatečně závažná pro to, aby zakládala odpovědnost k náhradě škody. SPS zde tedy vymezil dvě různá měřítka, jednak pro pochybení Komise a rozdílné pro shledání její odpovědnosti.¹⁷⁶

V dalším případě France Télécom SA v. Komise¹⁷⁷ se jednalo o predátorské ceny a s tím související zneužití dominantního postavení. K tomuto se SPS vyjádřil, že ceny nižší než průměr proměnlivých nákladů umožňují předpokládat vylučující charakter cenové praxe, a také ceny nižší než průměr celkových nákladů, avšak vyšší než průměr proměnlivých nákladů, musí být považovány za zneužívající, pokud jsou stanoveny v rámci plánu, jehož cílem je vyloučit soutěžitele.¹⁷⁸

Zajímavý je také rozsudek ve věci Microsoft v. Komise¹⁷⁹, kde Komise uložila pokutu ve výši 497 mil. eur za zneužití dominantního postavení na některých trzích s počítačovými programy z důvodu odmítnutí dodávky informací ohledně propojení jejího operačního systému ostatním soutěžitelům a nedovoleným vázáním nákupu operačního systému Windows na souběžný nákup mediálního přehrávače Windows Media Player. V odvolání SPS rozhodnutí Komise v zásadních otázkách potvrdil a uznal protisoutěžní chování společnosti Microsoft.

---

¹⁷⁵ T-212/03 MyTravel Group plc v. Komise (zatím nezveřejněno ve Sbírce).

¹⁷⁶ ČIHULA, T, ŠMEJKAL, V. *Rozsudek Soudu prvního stupně ve věci T-212/03 MyTravel Group plc v. Komise Evropských společenství*. Jurisprudence, 2008, č. 7, s. 68.

¹⁷⁷ T-340/03 France Télécom SA v. Komise [2007] ECR II-107.

¹⁷⁸ ČECHOVÁ, B., HAVELKOVÁ, B. *Judikatura Soudního dvora Evropských společenství. Věc T-340/03 France Télécom SA v. Komise Evropských společenství*. Jurisprudence, 2007, č. 2, s. 65.

¹⁷⁹ T-201/04 Microsoft v. Komise [2007] ECR II-3601.

Společnost Microsoft totiž neuvedla žádný objektivní důvod, proč tyto informace nezpřístupnit. Ani nebylo zjištěno, že poskytnutí těchto informací by mělo na činnost společnosti nějaký významnější dopad. Toto rozhodnutí SPS má velký význam pro stanovení kritérií pro posouzení chování dominantního spotřebitele a také na budoucí vývoj soutěže v softwarovém průmyslu. Také zde ovšem dochází k určitému omezení práv duševního vlastnictví v závislosti na zmaření účinné hospodářské soutěže v daném odvětví.¹⁸⁰

9.4.3 Rozsudky SPS týkající se společné zahraniční a bezpečnostní politiky

Společná zahraniční a bezpečnostní politika je jednou z velmi důležitých politik EU. Její význam ještě více zesílil po teroristických útocích ze dne 11. září 2001. V přímé souvislosti s tím Rada bezpečnosti OSN přijala několik rezolucí. Jednou z nich byla i rezoluce o zmrazení prostředků a jiných finančních zdrojů osob spojených s terorismem. Tato rezoluce byla Společenstvím provedena několika společnými postoji a nařízením Rady.

Avšak několik osob zařazených pod tuto rezoluci se domáhalo zrušení dotčeného nařízení u Společenství. Tento případ se týkal Yusuf a Al Barakaat International Foundation v. Rada a Komise¹⁸¹ a Kadi v. Rada a Komise¹⁸². SPS se nejprve vyjádřil, že závazky členských států OSN dle její Charty mají přednost před závazky na základě Evropské úmluvy o lidských právech i Smlouvy o ES. I když Společenství není členem OSN,

---

¹⁸⁰ BURYAN, J. *Rozsudek ve věci Microsoft: odmítnutí poskytnout licenci k právům duševního vlastnictví jako zneužití dominantního postavení.* Jurisprudence, 2007, č. 7-8, s. 18-24.

¹⁸¹ T-306/01 Yusuf a Al Barakaat International Foundation v. Rada a Komise [2005] ECR II-3533.

¹⁸² T-315/01 Kadi v. Rada a Komise [2005] ECR II-3649.

tak SPS konstatoval, že je vázáno povinností vyplývajícími z Charty OSN.

Co se týče napadeného nařízení, tak dle SPS neporušuje základní práva žalobců ani právo na účinnou soudní ochranu. Taktéž i SPS provedl úplný přezkum legality dotčeného nařízení, avšak projednání případu po meritorní stránce soudem nebylo připuštěno a ten i žalobu zamítl a označil ji jako neopodstatněnou.¹⁸³ Tento případ má velký význam především pro vystižení právního řádu Společenství s Chartou OSN.

Proti tomuto rozhodnutí ovšem dotčené strany podaly kasační opravný prostředek k ESD. Ten však tyto rozsudky SPS zrušil a rovněž i nařízení v částech, kde se vztahovalo na žalobce.¹⁸⁴

Rovněž případ Organizace Mudžáhidů íránského lidu v. Rada¹⁸⁵ stojí za zmínku. I zde se jednalo o boj proti terorismu, ale rezoluce byla trochu odlišná od té předchozí. U této rezoluce týkající se taktéž zmrazení finančních prostředků byl rozdíl v tom, že identifikace osob je zcela ponechána v diskreční pravomoci jednotlivých států. Na seznam této rezoluce byla též zapsána žalovaná strana, a to opakovaně. Aniž by však byla jakkoliv informována o odůvodnění, proč došlo k zmrazení jejích finančních prostředků. SPS tak uznal, že Rada porušila svoji povinnost uvést odůvodnění. Tím tedy uznal žalobní nárok za opodstatněný a zrušil napadené rozhodnutí v rozsahu, v němž se týkal Organizace Mudžáhidů.¹⁸⁶

---

¹⁸³ *Soudní dvůr Evropských společenství. Výroční zpráva 2005 - Přehled činnosti Soudního dvora a Soudu prvního stupně Evropských společenství.* Lucemburk: Úřad pro úřední tisky Evropských společenství, 2006, s. 124-126.

¹⁸⁴ Spojené věci C-402/05 P a 415/05 P Yassin Abdullah Kadi a Al Barakaat International Foundation v. Rada a Komise (zatím nezveřejněno ve Sbírce).

¹⁸⁵ T-228/02 Organizace Mudžáhidů íránského lidu v. Rada [2006] ECR II-4665.

¹⁸⁶ *Soudní dvůr Evropských společenství. Výroční zpráva 2006 - Přehled činnosti Soudního dvora, Soudu prvního stupně Evropských společenství a*

9.4.4 Další klíčové rozsudky SPS týkající se evropského práva

Rozsudky SPS, které se netýkají lidských práv nebo soutěžního práva, jsem zahrnula do této obecné podkapitoly.

Zde můžeme zmínit např. případ týkající se zpřístupnění určitých dokumentů Společenství, jež dle Rady byly důvěrného charakteru. To bylo problémem v žalobě John Carvel a Gardin Newspapers Ltd se sídlem v Manchesteru v. Rada¹⁸⁷. SPS zde konstatoval špatné vyložení rozsahu diskrečních pravomocí Rady. Hlavním důvodem zde byla neschopnost Rady prokázat, proč dotčený dokument považovala za důvěrný se snahou ho utajit před veřejností.¹⁸⁸

Ohledně přístupu k dokumentům ve veřejném zájmu se jednalo i v případě Interporc Im- und Export GmbH, Hamburg v. Komise¹⁸⁹, kde SPS prohlásil, že Komise musí zpřístupnit dokumenty pro správní účely, i když uplatňuje výjimku odepření přístupu k dokumentům. Také je povinností Komise dostatečně odůvodnit, proč určitý dokument nechce zpřístupnit veřejnosti a ne pouze paušálně odmítnout žádost o poskytnutí dokumentů.¹⁹⁰

V rozsudku Sytraval a Brink's France v. Komise¹⁹¹ se jednalo o státní podpory, kdy SPS rozhodl v žalobcův prospěch. Následné odvolání k ESD, kdy ESD konstatoval, že SPS se dopustil právního omylu, když oznámení Komise považoval za rozhodnutí. Nicméně tato právní chyba SPS však nečiní rozsudek

---

Soudu pro veřejnou službu Evropské unie. Lucemburk: Úřad pro úřední tisky Evropských společenství, 2007, s. 139-142.

¹⁸⁷ T-194/94 John Carvel a Gardin Newspapers Ltd se sídlem v Manchesteru v. Rada [1995] ECR II-2765.

¹⁸⁸ PÍTROVÁ, L., POMAHAČ, R. *Průvodce judikaturou evropského soudního dvora.* 1. díl. Praha: Linde Praha, a.s., 2000, s. 109-112.

¹⁸⁹ T-92/98 Interporc Im- und Export GmbH, Hamburg v. Komise [1999] ECR II-3521.

¹⁹⁰ PÍTROVÁ, L., POMAHAČ, R. *Průvodce judikaturou evropského soudního dvora.* 2. díl. Praha: Linde Praha, a.s., 2001, s. 88-94.

¹⁹¹ T-95/94 Sytraval a Brink's France v. Komise [1995] ECR II-2651.

SPS neplatným, jelikož toto oznámení Komise se bezprostředně a osobně dotýká stěžovatelů.¹⁹²

Další rozsudek týkající se přístupu k dokumentům je případ Heidi Hautala v. Rada¹⁹³, kde SPS judikoval, že Rada má povinnost zkoumat vyžadovaný dokument, zda alespoň částečně neobsahuje informace, které by nebránily publikaci, jestliže s ohledem na vztahy k třetím zemím není vhodné zveřejnit celý dokument. I při výkladu předpisů, které upravují povinnost orgánů EU při zpřístupňování dokumentů, je nutno dodržovat princip transparentnosti, jenž je jedním ze základních zásad evropského práva.¹⁹⁴

---

¹⁹² PÍTROVÁ, L., POMAHAČ, R. *Průvodce judikaturou evropského soudního dvora*. 4. díl. Praha: Linde Praha, a.s., 2006, s. 72-78.

¹⁹³ T-14/98 Heidi Hautala v. Rada [1999] ECR II-2489.

¹⁹⁴ PÍTROVÁ, L., POMAHAČ, R. *Průvodce judikaturou evropského soudního dvora*. 4. díl. Praha: Linde Praha, a.s., 2006, s. 79-81.

10 Závěr

Diplomovou práci jsem vypracovala na téma „Soud prvního stupně a jeho význam v komunitárním právu“. O poslání a cíli evropského soudnictví jsem se krátce zmínila v úvodu práce.

Ve druhé kapitole jsem se zabývala vznikem SPS, jenž byl založen na základě rozhodnutí Rady č. 88/591 ze dne 24. 10. 1988. Také jsem se v krátkosti zmínila o právním základu SPS. Následuje kapitola týkající se struktury a činnosti soudu pojednávající o počtu soudců, délce funkčního období a o postu předsedy soudu, jímž v současnosti je Marc Jaeger, a to až do roku 2010. Rozhodování SPS probíhá nejčastěji v tříčlenném senátu, rozhodování samosoudcem a v plénu však také není zvláštností. Podmínky, průběh, zásady řízení a jednotlivé druhy řízení, jež se mohou konat před SPS, jsou náplní páté kapitoly. Nedílnou součástí této práce je i vztah mezi jednotlivými soudními instancemi na poli komunitárního práva. Je zde popisován vztah mezi SPS a ESD a také mezi SPS a Soudem pro veřejnou službu. V další kapitole je ve stručnosti popsána činnost a změny SPS v letech 2004 až 2008.

Hlubší rozbor je věnován vývoji a reformě soudního systému ES, kde jsou charakterizovány jednotlivé revize primárního práva se zaměřením na úpravu soudnictví. První revize se uskutečnila Jednotným evropským aktem, pokračovala Smlouvou o Evropské unii a Amsterodamskou smlouvou a vyvrcholila Smlouvou z Nice, jež přinesla velké změny do komunitárního soudnictví. Jsou zde také nastíněny reformy v navržené Ústavní smlouvě, tak i v její modifikované podobě, kterou je Lisabonská smlouva. V této části se také věnuji dalším návrhům na reformu evropského soudnictví. Již od první reformy započaté rokem 1989, tedy vznikem SPS, je při každé další revizi smluv snaha o stále větší prohlubování a dosažení tak efektivního a spravedlivého soudnictví. Zvláště u předběžné otázky, kdy se délka řízení může prodloužit až na 20 měsíců.

Nedílnou částí je také kapitola zabývající se významem judikatury SPS. Tato kapitola je také stěžejní částí celé diplomové práce. Tvoří její pohlednutí za dosavadní rozhodovací činnosti SPS a vypíchnutí několika zajímavých rozsudků, které mohou být důležité z hlediska postavení SPS. Za zmínku stojí zejména ty judikáty, kde se názor SPS odklonil od běžné rozhodovací praxe, kterou zastává ESD. Jak tomu bylo v případě Jégo-Quéré, kdy se na stranu SPS přiklonil i generální advokát Jacobse s tím, že dosavadní striktní čl. 230 odst. 4 Smlouvy o ES je potřeba modifikovat, tak aby bylo dosaženo efektivnějšího dovolávání práva fyzických a právnických osob před soudy ES. Nejenom v tomto, ale i v mnohých dalších judikátech se snaží SPS přinést něco nového, co dosud nebylo ustanoveno. Nelze však tvrdit, že v každém případě vyslovuje nové formulace, často však dotváří úvahy, které jsou obsahem předchozích rozhodnutí. I přesto jistě zastává SPS důležitou roli v systému soudních orgánů komunitárního práva.

Cílem práce bylo především poukázat na význam SPS. Za dobu fungování SPS, tedy téměř dvacet let, bylo dosaženo velkého rozkvětu. Především v agendě, kterou na počátku svého vzniku disponoval. V počátcích byl SPS hlavně určen pro řešení zaměstnaneckých sporů a sporů z hospodářské soutěže. Posléze se mu rozšířily kompetence i na rozhodování o některých žalobách předložených členskými státy nebo institucemi ES, až mu byla svěřena i pravomoc rozhodovat o některých předběžných otázkách, které do té doby příslušely pouze ESD. K tomuto pokroku došlo poslední revizí primárního práva, Nicéskou smlouvou podepsanou v roce 2001. Touto dohodou bylo taktéž docíleno dalšího stupně v evropském soudnictví, a to vznikem specializovaných senátů, které měly jednak odlehčit náporu případů projednávaných před SPS, taktéž se i soustředit na

specifickou oblast sporů. Nově jsme již také mohli najít SPS v zakládacích smlouvách.

Dalším návrhem týkajícím se SPS, o němž pojednává Ústavní smlouva a následně i Lisabonská, je změna názvu na Tribunál. Důvodem je, že už SPS neřeší věci pouze jako první instance, ale je také příslušný řešit případy jako odvolací soud pro specializované senáty. Tato změna však nastane až v případě ratifikace Lisabonské smlouvy všemi členskými státy.

Hlavní přínos SPS však spočívá v jeho bohaté judikatuře, kterou přispívá ke sjednocování a aplikaci systému evropského práva ve všech jeho oblastech. Mám za to, že za své existence ESD, tak i SPS, přispěl k rozvoji integračního procesu a stal se tak nedílnou součástí komunitárního práva.

11 Resume

The thesis has been drawn up on the topic 'The Court of First Instance and its Impact on the Development of EU Law'. In the preface I shortly mentioned the objective and the mission of the European jurisdiction.

The second chapter deals with the creation of The Court of First Instance which was established by the Council decision 88/591 of 24 October 1988. I also briefly mentioned the legal basis of the CFI. The following chapter relates to the composition and activities carried out by the Court, concerning the number of appointed Judges, their mandate and the post of their President. The current President is Marc Jeager and has been elected till the year 2010. Judicial decision-making is usually made by three judges, in some cases by a single judge or the plenum. Conditions, the course of proceeding, its principles and individual kinds of proceeding which might take place in the CFI are described in the fifth chapter. An inseparable part of this thesis is the relation between the CFI and the European Court of Justice and the Civil Service Tribunal. The activities and changes in the CFI from 2004 to 2008 are briefly described in the next chapter.

Greater attention is paid to the development and reform of judicial system of the European Community. There are covered the individual revisions of the primary law focusing on judicial adjustment. From the Single European Act, which was the first major revision, through the Treaty on European Union to the Treaty of Amsterdam and finally to the Treaty of Nice. The latter brought major changes into the EU law. I also outlined the reforms in the proposed Constitutional Treaty as well as in its modified version which is the Treaty of Lisbon. This part also contains other proposals relating to the European judicial reform. Since the first reform in 1989, when the CFI was created, there has been effort to deepen all the

upcoming reforms and therefore to achieve effective and rightful jurisdiction. Particularly, in the case of the provisional question which sometimes might take up to twenty months.

The crucial part of this thesis is the chapter dealing with the importance of the jurisdiction of the CFI. The chapter looks back at the entire judgement of the CFI and points out some interesting verdicts which might be important from the aspect of the CFI position. It is worth mentioning the adjudication in which the CFI diverted from the established practise of the European Court of Justice as in the case of *Jégo-Quéré*. His Advocate General supported the CFI with a statement that the existing stringent section 4, subsection 230 needs to be modified in order to achieve more effective claiming rights of natural persons and legal entities in the European Community. It was not only this case but there are others in which the CFI tried to bring something new which has not been enacted yet. However we cannot be misled and understand that in every case the CFI enunciates new formulations but it often fleshes out the ideas which are included in the previous adjudicate. Regardless, the role of the CFI is surely important in the EU law system.

Doubtless, the main asset of the CFI lies in its rich practise of the courts which contributes to the unification and application of the European law system in all its spheres. I presume that during their existance, the CFI as well as ECJ influenced the development of the process of integration and have become the inseparable part of the EU law.

12 Použité zdroje

12.1 Česká literatura

- FIALA, P., PITROVÁ, M. *Evropská unie*. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, 2003.
- KARZEL, D. *Evropský soudní dvůr. Praktický průvodce*. Praha: ASPI, a.s., 2006. 492 s.
- OUTLÁ, V., HAMERNÍK, P., BAMBAS, J. *Judikatura Evropského soudního dvora*. Plzeň: Aleš Čeněk, s.r.o., 2005.
- PÍTRVÁ, L., POMAHAČ, R. *Průvodce judikaturou evropského soudního dvora. 1. díl*. Praha: Linde Praha, a.s., 2000.
- PÍTRVÁ, L., POMAHAČ, R. *Průvodce judikaturou evropského soudního dvora. 2. díl*. Praha: Linde Praha, a.s., 2001.
- PÍTRVÁ, L., POMAHAČ, R. *Průvodce judikaturou evropského soudního dvora. 3. díl*. Praha: Linde Praha, a.s., 2005.
- PÍTRVÁ, L., POMAHAČ, R. *Průvodce judikaturou evropského soudního dvora. 4. díl*. Praha: Linde Praha, a.s., 2006.
- SIMON, D. *Komunitární právní řád*. Praha: ASPI, a.s., 2005.
- STEHLÍK, V. *Právo Evropské unie v dokumentech*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2008.
- ŠIŠKOVÁ, N., STEHLÍK, V. *Evropské právo 1 - ústavní základy Evropské unie*. Praha: Linde Praha, a.s., 2007.
- TICHÝ, L., ARNOLD, R., SVOBODA, P., ZEMÁNEK, J., KRÁL, R. *Evropské právo*. Praha: C. H. Beck, 2006.
- TICHÝ, L. a kol. *Dokumenty ke studiu evropského práva*. Edice vysokoškolské právnícké učebnice. Praha: Linde Praha a.s., 1999.
- TÝČ, V. *Základy práva Evropské unie pro ekonomy*. Praha: Linde Praha, a.s., 2006.
- TÝČ, V., KŘEPELKA, F., NOVÁK, D. *Soudnictví v institucionální struktuře Evropské unie*. Edice učebnic č. 374. Brno: Masarykova univerzita, 2006.

- UHER, D., KOLBALOVÁ, M. *Soudní dvůr evropských společenství. Přehled ustanovení týkajících se činnosti soudního dvora ES*. Praha: ASPI, a.s., 2005.
- VĚRNÝ, A., DAUSES, M. *Evropské právo se zaměřením na rozhodovací praxi Evropského soudního dvora*. Praha: NADAS AFGH s.r.o., 1998.
- ZBÍRAL, R. *Institucionální rámec Evropské unie. Právně-politologický přehled*. Praha: Linde Praha, a.s., 2007.
- *Soudní dvůr Evropských společenství. Výroční zpráva 2004 – Přehled činnosti Soudního dvora a Soudu prvního stupně Evropských společenství*. Lucemburk: Úřad pro úřední tisky Evropských společenství, 2005.
- *Soudní dvůr Evropských společenství. Výroční zpráva 2005 – Přehled činnosti Soudního dvora a Soudu prvního stupně Evropských společenství*. Lucemburk: Úřad pro úřední tisky Evropských společenství, 2006.
- *Soudní dvůr Evropských společenství. Výroční zpráva 2006 – Přehled činnosti Soudního dvora, Soudu prvního stupně Evropských společenství a Soudu pro veřejnou službu Evropské unie*. Lucemburk: Úřad pro úřední tisky Evropských společenství, 2007.
- *Soudní dvůr Evropských společenství. Výroční zpráva 2007 – Přehled činnosti Soudního dvora, Soudu prvního stupně Evropských společenství a Soudu pro veřejnou službu Evropské unie*. Lucemburk: Úřad pro úřední tisky Evropských společenství, 2008.

12.2 Zahraniční literatura

- ARNULL, A. *The European Union and its Court of Justice*. Oxford:Oxford University Press, 1999.
- BROWN, L. N., KENNEDY, T. *The Court of Justice of the European Communities*, 4th edition. London: Sweet & Maxwell, 2000.

- BÚRCA, G., WEILER, J. H. H. *The European Court of Justice*. New York: Oxford University Press, 2001.
- CRAIG, P., BÚRCA, G. *EU Law: Text, Cases and Materials*, 4th edition. Oxford: Oxford University Press, 2008.
- ELLIS, E., TRIDIMAS, T. *Public Law of the European Community: Text, Materials and Commentary*. London: Sweet & Maxwell, 1995.
- GROVES, J P. *European Community Law*. London: Cavendish Publishing Limited, 1995.
- HUNNINGS, N. M. *The European Courts*. London: Cartermill International Ltd, 1996.
- LENAERTS, K., ARTS, D. *Procedural Law of the European Union*. London: Sweet & Maxwell, 1999.
- MATHIJSEN, P. *A Guide to European Law*. 6th edition. London: Sweet & Maxwell, 1995.
- PROCHÁZKA, R., ČORBA, J. *Právo Európskej únie. (Vybrané otázky pre právnu prax)*. Žilina: Poradca podnikateľa, spol. s r.o., 2007.
- SIMAN, M., SLAŠŤAN, M. *Súdny systém Európskej únie*. Bratislava: Poradca podnikateľa, spol. s r.o., 2008.
- TILLOTSON, J. *European Community Law. Text, Cases & Materials*. London: Cavendish Publishing Limited, 1993.
- WYATT, D., DASHWOOD, A. *European Community Law*. 3rd edition. London: Sweet & Maxwell, 1993.
- Court of Justice of the European Communities. *Selected Instruments relating to the Organisation, Jurisdiction and Procedure of the Court*. Luxemburg: Official Publications of the European Communities, 1999.

12.3 Časopisy

- BOBEK, M. *Individuální žalobci před Evropským soudním dvorem; několik zamyšlení nad aktuálním vývojem*. Právní rozhledy – příloha Evropské právo, 2003, č. 6.

- BURYAN, J. *Rozsudek ve věci Microsoft: odmítnutí poskytnout licenci k právům duševního vlastnictví jako zneužití dominantního postavení*. *Jurisprudence*, 2007, č. 7-8.
- ČECHOVÁ, B., HAVELKOVÁ, B. *Judikatura Soudního dvora Evropských společenství. Věc T-340/03 France Télécom SA v. Komise Evropských společenství*. *Jurisprudence*, 2007, č. 2.
- ČIHULA, T. *Laurent Piau - pravidla FIFA o činnosti agentů hráčů nejsou v rozporu s komunitárním soutěžním právem*. *Jurisprudence*, 2005, č. 4.
- ČIHULA, T, ŠMEJKAL, V. *Rozsudek Soudu prvního stupně ve věci T-212/03 MyTravel Group plc v. Komise Evropských společenství*. *Jurisprudence*, 2008, č. 7.
- KARZEL, D. *Soud pro veřejnou službu Evropské unie*. *Právní fórum*, 2005, č. 11.
- OUTLÁ, V. *Soudní systém Evropské unie*. (Část II.). *Právní fórum*, 2005, č. 6.
- PELIKÁNOVÁ, I. *Cesta k rozsudku soudu Evropských společenství*. *Jurisprudence*, 2006, č. 2.
- ŠLOSARČÍK, I. *Reforma soudního systému EU podle Lisabonské smlouvy ... a bez ní*. *Jurisprudence*, 2008, č. 6.
- ZEMÁNEK, J. *Reforma soudnictví v Evropské unii*. *Právní rozhledy - příloha Evropské právo*, 2003, č. 7.

12.4 Elektronické zdroje

- ADÁMKOVÁ, A. *Lisabonská smlouva* [online]. Český rozhlas, 3. 12. 2008. [citováno 3. 4. 2009]. Dostupné z <http://www.rozhlas.cz/evropskaunie/lisabonskasmlouva/zprava/522108>
- *Council Decision establishing a Court of First Instance* [online]. Soudní dvůr Evropských společenství, 24. 10. 1988. [citováno 2. 11. 2008]. Dostupný z

<http://curia.europa.eu/cs/instit/txtdocfr/txtsenvigueur/txt6.pdf>

- Jednací řád Soudu prvního stupně [online]. Soudní dvůr Evropských společenství, 12. 6. 2008 [citováno 26. 10. 2008]. Dostupný z <http://curia.europa.eu/cs/instit/txtdocfr/txtsenvigueur/txt7.pdf>
- Předkládání procesních písemností [online]. Soudní dvůr Evropských společenství. [citováno 2. 11. 2008]. Dostupný z http://curia.europa.eu/cs/instit/txtdocfr/index_tpi.htm
- *Rules of Procedure of the Court of First Instance of the European Communities* (2 May 1991) - consolidated version 2007[online]. European Navigator - The history of the United Europe on the Internet, 2007. [citováno 9. 11. 2008]. Dostupný z http://www.ena.lu/rules_procedure_court_first_instance_european_communities_1991consolidated_version_2007-020007984.html
- *Řízení před soudy EU* [online]. Sagit, 1. 5. 2004 [citováno 26. 10. 2008]. Dostupný z http://www.sagit.cz/pages/lexikonheslatxt.asp?cd=156&typ=r&levelid=EU_248.HTM
- SOUDKOVÁ, R. *Soudní systém patentu Společenství a soudní systém evropského patentu* [online]. Úřad průmyslového vlastnictví [citováno 18. 2. 2009]. Dostupný z http://isdvap1.upv.cz/pls/portal30/docs/FOLDER/PDF_DOKUMENTY/SOUDKOVA.PDF
- Soud prvního stupně [online]. Soudní dvůr Evropských společenství. [citováno 11. 11. 2008]. Dostupný z http://curia.europa.eu/cs/instit/presentationfr/index_tpi.htm

- Statut soudního dvora [online]. Soudní dvůr Evropských společenství, březen 2008 [citováno 26. 10. 2008]. Dostupný z [<http://curia.europa.eu/cs/instit/txtdocfr/txtsenvigueur/statut.pdf>](http://curia.europa.eu/cs/instit/txtdocfr/txtsenvigueur/statut.pdf)
- ŠLOSARČÍK, I. *Postavení neprivilegovaných subjektů v žalobě na neplatnost před soudy Evropské unie – současný stav, trendy a implikace pro Českou republiku* [online]. Institut pro evropskou politiku EUROPEUM, únor 2004. [citováno 27. 2. 2009]. Dostupný z [<http://www.europeum.org/doc/arch eur/ISlosarcik clane k p ro EMP.pdf>](http://www.europeum.org/doc/arch eur/ISlosarcik clane k p ro EMP.pdf)
- ŠTURMA, P. *Vztah Evropské úmluvy o lidských právech a evropského práva* [online]. Česká advokátní komora. [citováno 14. 3. 2008]. Dostupný z [<old.cak.cz/1250/akomora/VztahEvropskeUmluvyaEvropskehoPrava.rtf>](http://old.cak.cz/1250/akomora/VztahEvropskeUmluvyaEvropskehoPrava.rtf)
- *Výroční zpráva 2008 – Přehled činnosti Soudního dvora, Soudu prvního stupně Evropských společenství a Soudu pro veřejnou službu Evropské unie* [online]. Soudní dvůr Evropských společenství, duben 2009 [citováno 8. 4. 2009]. Dostupný z [<http://curia.europa.eu/cs/instit/presentationfr/index.htm>](http://curia.europa.eu/cs/instit/presentationfr/index.htm)

12.5 Rozhodnutí Evropského soudního dvora

- 25/62 Plaumann & Co. v. Commission [1963] ECR 107
- C-404/92 X v. Commission [1994] ECR I-4737
- C-50/00 P Unión de Pequeños Agricultores v. Council [2002] ECR I-6677
- C-263/02 P Jégo-Quéré & Cie SA v. Commission [2004] ECR I-3425

12.6 Rozhodnutí Soudu prvního stupně

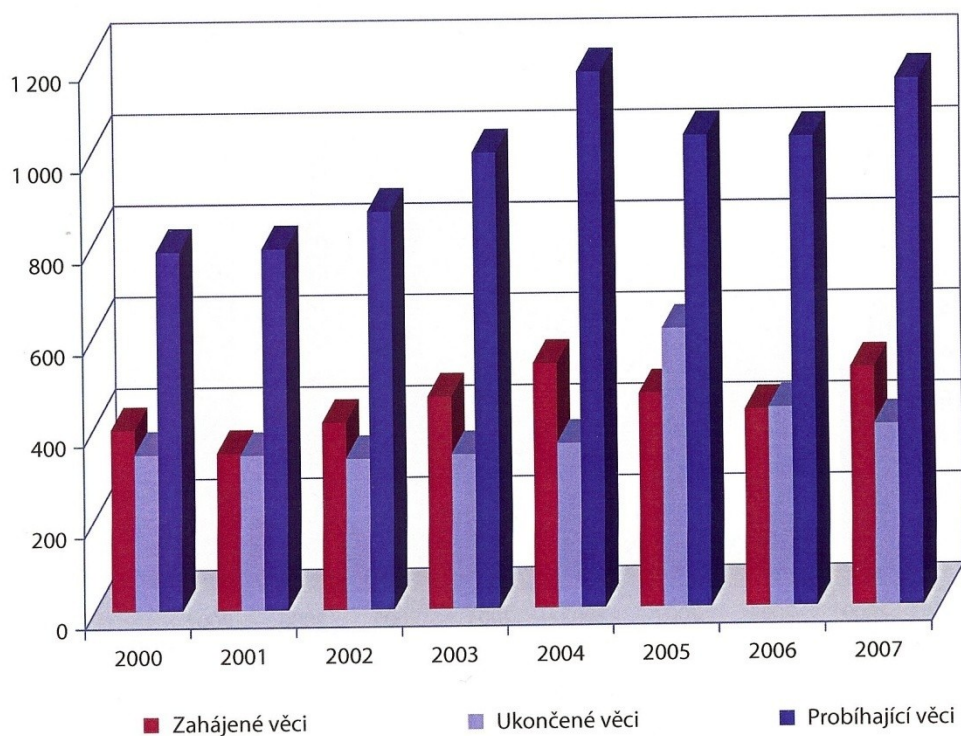
- T-51/89 Tetra-Pak Rausing SA v. EC Commission [1990] ECR II-00309
- T-24/90 Automec v. EC Commission [1992] ECR II-02223
- T-28/90 Asia Motor France v. EC Commission [1992] ECR II-02285
- T-20/94 Hartmann v. Council and Commission [1997] ECR II-00595
- T-95/94 Sytraval a Brink's France v. Commission [1995] ECR II-2651
- T-194/94 John Carvel a Gardin Newspapers Ltd se sídlem v Manchesteru v. Council [1995] ECR II-2765
- T-347/94 Mayr-Melnhof Kartongesellschaft mbH v. Commission [1998] ECR II-01751
- T-213/95 a 18/96 SCK a FNK v. Commission [1997] ECR II-1739
- T-41/96 Bayer AG v. Commission [2000] ECR II-3383
- T-14/98 Heidi Hautaala v. Council [1999] ECR II-2489
- T-92/98 Interporc Im- und Export GmbH, Hamburg v. Commission [1999] ECR II-3521
- T-112/98 Mannesmannröhren-Werke AG v. Commission [2001] ECR II-729
- Spojené věci T-21/99 [2002] ECR II-1681, T-9/99 [2002] ECR II-1487, T-17/99 [2002] ECR II-1647, T-23/99 [2002] ECR II-1705, T-15/99 [2002] ECR II-1613, T-16/99 [2002] ECR II-1633, T-31/99 [2002] ECR II-1881
- T-54/99 Max-mobil telekommunikation Service GmbH v. Commission [2002] ECR II-313
- T-310/00 MCI, Inc. v. Commission [2004] ECR II-3253
- T-377, 379, 380/00 a 260, 272/01 Philip Morris International, Inc a další v. Commission [2003] ECR II-1
- T-306/01 Yusuf a Al Barakaat International Foundation v. Council and Commission [2005] ECR II-3533

- T-315/01 Kadi v. Rada a Commission [2005] ECR II-3649
- T-193/02 Laurent Piau v. Commission [2005] ECR II-209
- T-228/02 Organizace Mudžáhidů íránského lidu v. Council [2006] ECR II-4665
- T-393/02 Henkel KGaA v. OHIM [2004] ECR II-4115
- T-212/03 MyTravel Group plc v. Commission (zatím nezveřejněno ve Sbírce)
- T-252/03 FNICGV v. Commission [2004] ECR II-3795
- T-340/03 France Télécom SA v. Commission [2007] ECR II-107
- T-201/04 Microsoft v. Commission [2007] ECR II-3601
- Spojené věci C-402/05 P a 415/05 P Yassin Abdullah Kadi a Al Barakaat International Foundation v. Council and Commission (zatím nezveřejněno ve Sbírce)

13 Přílohy

Příloha č. 1

1. *Obecná činnost Soudu prvního stupně – Zahájené, ukončené, probíhající věci (2000–2007)*¹

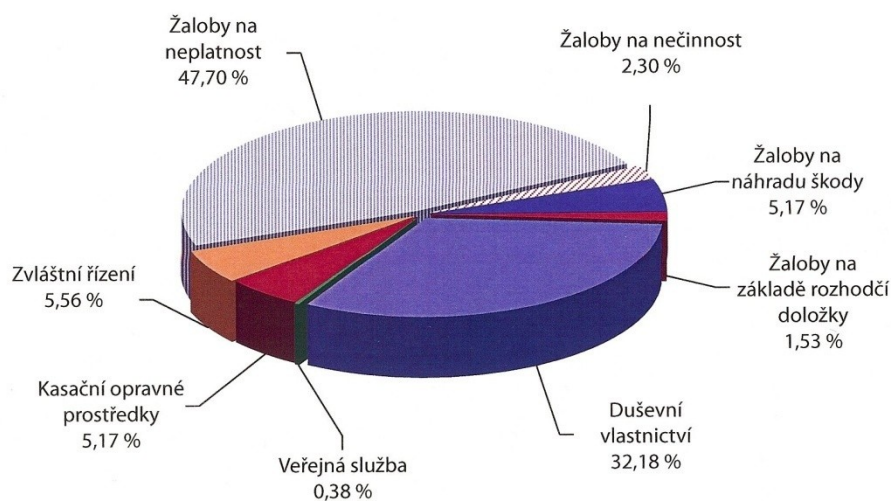

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Zahájené věci	398	345	411	466	536	469	432	522
Ukončené věci	343	340	331	339	361	610	436	397
Probíhající věci	787	792	872	999	1 174	1 033	1 029	1 154

Zdroj: Výroční zpráva Soudního dvora Evropských společenství 2007

3. Zahájené věci – Povaha žalob (2000–2007)

Rozdělení v roce 2007

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Žaloby na neplatnost	219	134	172	174	199	160	223	249
Žaloby na nečinnost	6	17	12	13	15	9	4	12
Žaloby na náhradu škody	17	21	12	24	18	16	8	27
Žaloby na základě rozhodčí doložky		8	2	3	8	8	9	8
Duševní vlastnictví	34	37	83	100	110	98	143	168
Veřejná služba	111	110	112	124	146	151	1	2
Kasační opravné prostředky							10	27
Zvláštní řízení	11	18	18	28	40	27	34	29
Celkem	398	345	411	466	536	469	432	522

Zdroj: Výroční zpráva Soudního dvora Evropských společenství 2007

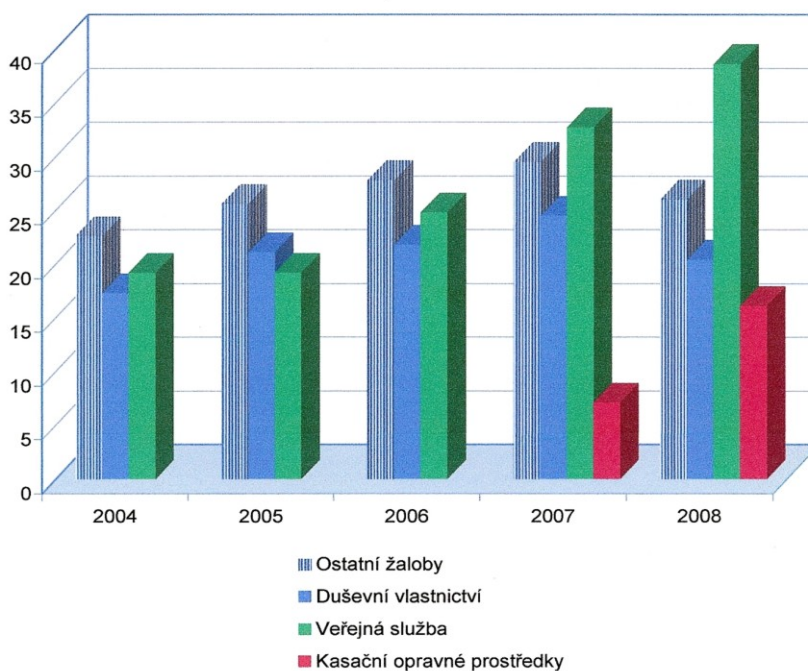
4. Zahájené věci – Předmět žalob (2004–2008)

	2004	2005	2006	2007	2008
Celní unie	11	2		4	1
Daně			1	2	
Doprava	3		1	4	1
Duševní vlastnictví	110	98	145	168	198
Energie			1		
Hospodářská a měnová politika		1	2		
Hospodářská soutěž	36	40	81	62	71
Institucionální právo	33	28	15	28	43
Kultura			3	1	2
Obchodní politika	12	5	18	9	10
Politika rybolovu	3	2		5	23
Právo podniků	6	12	11	10	30
Přistoupení nových států	1				
Regionální politika	10	12	16	18	7
Rozhodčí doložka		2	3	1	12
Rozpočet Společenství				2	
Sbližování právních předpisů	1			1	
Sociální politika	5	9	3	5	3
Společná zahraniční a bezpečnostní politika	4		5	12	6
Společný celní tarif	1		2	1	
Spravedlnost a vnitřní věci		1		3	3
Státní podpory	46	25	28	37	55
Svoboda usazování	1				1
Vlastní zdroje Společenství		2			
Vnější vztahy	3	2	2	1	2
Volný pohyb osob	1	2	4	4	1
Volný pohyb služeb			1		3
Volný pohyb zboží	1			1	1
Výzkum, informace, vzdělávání, statistiky	6	9	5	10	1
Zemědělství	25	21	18	34	14
Životní prostředí a spotřebitelé	30	18	21	41	14
Celkem Smlouva o ES	349	291	386	464	502
Celkem Smlouva o ESUO					1
Celkem Smlouva o ESAE	1		1		
Služební řád úředníků	146	151	11	29	39
Zvláštní řízení	40	27	34	29	87
CELKEM OBECNĚ	536	469	432	522	629

Zdroj: Výroční zpráva Soudního dvora Evropských společenství 2008

9. Ukončené věci – Délka trvání řízení v měsících (2004–2008) (1)
(rozsudky a usnesení)

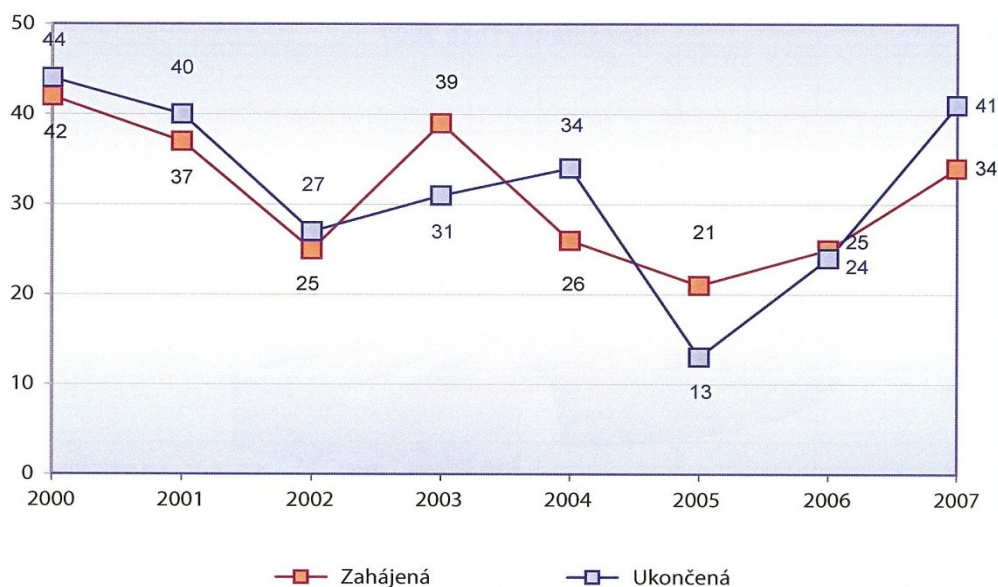

	2004	2005	2006	2007	2008
Ostatní žaloby	22,6	25,6	27,8	29,5	26,0
Duševní vlastnictví	17,3	21,1	21,8	24,5	20,4
Veřejná služba	19,2	19,2	24,8	32,7	38,6
Kasační opravné prostředky				7,1	16,1

¹ Výpočet průměrné délky trvání řízení nezohledňuje: věci, ve kterých bylo rozhodnuto mezitímním rozsudkem; zvláštní řízení, věci postoupené Soudním dvorem v návaznosti na změnu rozdělení pravomocí mezi Soudním dvorem a Soudem; věci postoupené Soudem v návaznosti na začátek fungování Soudu pro veřejnou službu.

Délka trvání je vyjádřena v měsících a v desetinách měsíce.

13. Různé – Řízení o předběžných opatřeních (2000–2007)

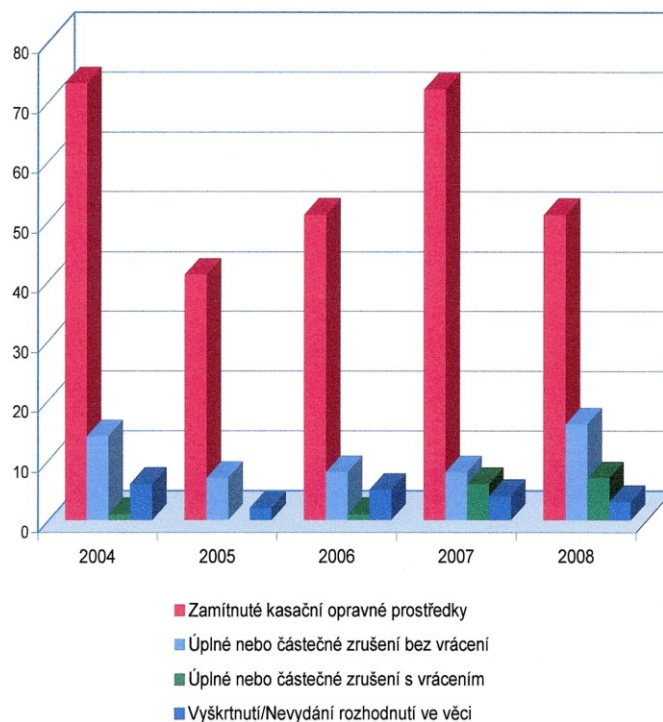
Rozdělení v roce 2007

	Zahájená řízení o předběžných opatřeních	Ukončená řízení o předběžných opatřeních	Směr rozhodnutí		
			Zamítnutí	Souhlas	Vyškrtnutí/ nevydání rozhodnutí ve věci
Duševní vlastnictví	1				
Hospodářská soutěž	3	2	2		
Institucionální právo	5	5	4	1	
Kultura	1	1			1
Politika rybolovu	1	1			1
Regionální politika	2	2	2		
Sociální politika	1	2	2		
Státní podpory	3	3	2		1
Výzkum, informace, vzdělávání, statistiky	2	3	2		1
Zemědělství	2	3	2	1	
Životní prostředí a spotřebitelé	13	19	17	2	
Celkem Smlouva o ES	34	41	33	4	4
CELKEM OBECNĚ	34	41	33	4	4

Zdroj: Výroční zpráva Soudního dvora Evropských společenství 2007

18. Různé – Výsledky kasačních opravných prostředků k Soudnímu dvoru (2004–2008)

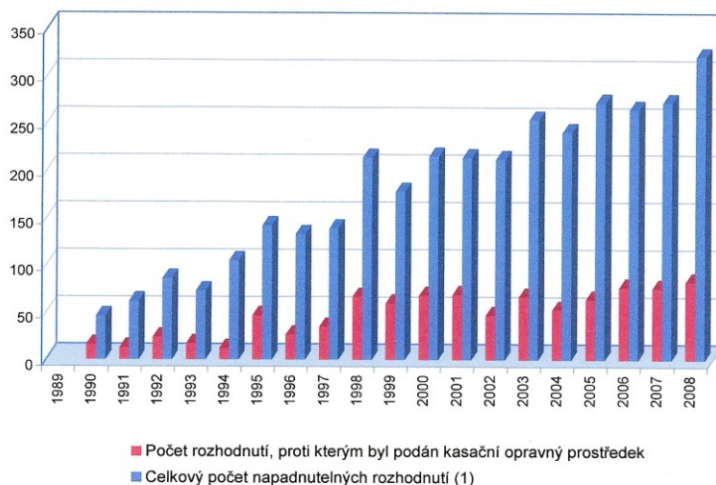
(rozsudky a usnesení)

	2004	2005	2006	2007	2008
Zamítnuté kasační opravné prostředky	73	41	51	72	51
Úplné nebo částečné zrušení bez vrácení	14	7	8	8	16
Úplné nebo částečné zrušení s vrácením	1		1	6	7
Vyškrtnutí/Nevydání rozhodnutí ve věci	6	2	5	4	3
Celkem	94	50	65	90	77

Zdroj: Výroční zpráva Soudního dvora Evropských společenství 2008

15. Různé – Rozhodnutí Soudu, proti kterým byl podán kasační opravný prostředek k Soudnímu dvoru (1989–2008)

	Počet rozhodnutí, proti kterým byl podán kasační opravný prostředek	Celkový počet napadnutelných rozhodnutí (1)	Procentní podíl rozhodnutí, proti kterým byl podán kasační opravný prostředek
1989			
1990	16	46	35%
1991	13	62	21%
1992	24	86	28%
1993	17	73	23%
1994	12	105	11%
1995	47	142	33%
1996	27	133	20%
1997	35	139	25%
1998	67	214	31%
1999	60	178	34%
2000	68	215	32%
2001	69	214	32%
2002	47	212	22%
2003	67	254	26%
2004	53	241	22%
2005	64	272	24%
2006	77	265	29%
2007	76	272	28%
2008	83	321	26%

¹ Celkový počet napadnutelných rozhodnutí – rozsudky, usnesení o nepřijetí, o předběžných opatřeních, o nevydání rozhodnutí ve věci a o zamítnutí vedlejšího účastenství – pro která uplynula lhůta pro podání kasačního opravného prostředku nebo byl kasační opravný prostředek podán.